

«Եվրասիական տնտեսական
միության մասին» պայմանագրի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Արդյունաբերական սուբսիդիաներ տրամադրելու միասնական կանոնների մասին

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակվել է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի (այսուհետ՝ Պայմանագիր) 93-րդ հոդվածին համապատասխան, եւ դրանով սահմանվում են արդյունաբերական ապրանքների առնչությամբ սուբսիդիաների տրամադրումը կարգավորող միասնական կանոնները, այդ թվում՝ այն ծառայությունները մատուցելու կամ ստանալու դեպքում, որոնք անմիջականորեն կապված են ապրանքների արտադրության, իրացման (այդ թվում՝ պահպանումը, անդամ պետության տարածքից արտահանումն ու տրանսպորտային փոխադրումը) եւ (կամ) սպառման հետ:

2. Սույն Արձանագրության մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետեյալ իմաստը՝

«վարչատարածքային միավորներ»՝ Ռուսաստանի Դաշնության սուբյեկտները (ներառյալ տեղական ինքնակառավարման մարմինները) եւ Բելառուսի Հանրապետության ու Ղազախստանի Հանրապետության շրջանները (ներառյալ Մինսկ, Աստանա եւ Ալմաթի քաղաքները).

«նույնանման ապրանք»՝ ապրանք, որն ամբողջությամբ նույնական է այն ապրանքին, որի արտադրության, անդամ պետության տարածքից արտահանման կամ տրանսպորտային փոխադրման ժամանակ կիրառվել է հատուկ սուբսիդիա, կամ այդպիսի ապրանքի բացակայության դեպքում՝ այլ ապրանք, որի

հատկանիշները նման են այն ապրանքի հատկանիշներին, որի արտադրության, անդամ պետության տարածքից արտահանման կամ տրանսպորտային փոխադրման ժամանակ կիրառվել է հատուկ սուբսիդիա.

«փոխհատուցման միջոց»՝ տվյալ միջոցը սահմանելու համար դիմում ներկայացրած անդամ պետության տնտեսության ճյուղի վրա՝ սուբսիդավորող անդամ պետության հատուկ սուբսիդիայի բացասական ազդեցության չեզոքացման միջոց.

«իրավասու մարմին»՝ անդամ պետության՝ պետական իշխանության մարմին, որը պատասխանատու է ուսումնասիրություններ կատարելու համար.

«ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնաս»՝ ազգային տնտեսության ճյուղի վիճակի՝ ապացույցներով հաստատված վատթարացում, որն ի հայտ է եկել արդյունաբերական ապրանքի արտադրության, տրանսպորտային փոխադրման, պահպանման ժամանակ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության տարածքից այդ ապրանքը ներմուծելու հետեւանքով, եւ արտահայտվում է անդամ պետության տարածքում նույնանման ապրանքի արտադրության ու իրացման ծավալների կրճատմամբ, այդպիսի ապրանքի արտադրության շահութաբերության նվազմամբ, ապրանքային պաշարների, զբաղվածության, աշխատավարձի մակարդակի եւ տվյալ ճյուղում ներդրումների մակարդակի վրա ունեցած բացասական ազդեցությամբ.

«նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողներ»՝ ուսումնասիրություն կատարող անդամ պետությունում նույնանման ապրանք արտադրողներ.

«ազգային տնտեսության ճյուղ»՝ անդամ պետությունում նույնանման ապրանքի բոլոր արտադրողները կամ այն արտադրողները, որոնց մասնաբաժինն անդամ պետությունում նույնանման ապրանքի արտադրության ընդհանուր ծավալում կազմում է 25 տոկոսից ոչ պակաս.

«սուբսիդիա ստացող»՝ արդյունաբերական ապրանք արտադրող, որը սուբսիդիայից օգուտ ստացողն է.

«սուբսիդավորվող ապրանք արտադրողներ»՝ հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության սուբսիդավորվող ապրանք արտադրողներ.

«արդյունաբերական ապրանքներ»՝ ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ 25-97-րդ խմբերում դասակարգվող ապրանքներ, ինչպես նաև ձուկ ու ձկնամթերք՝ բացառությամբ, ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ-ին համապատասխան, 2905 43 000 0 եւ 2905 44 ենթադիրքերում, 3301, 3501-3505 դիրքերում, 3809 10 եւ 3824 60 ենթադիրքերում, 4101-4103, 4301, 5001 00 000 0-5003 00 000 0, 5101-5103, 5201 00-5203 00 000 0, 5301 եւ 5302 դիրքերում (2905 43 000 0 ենթադիրք՝ մաննիտ, 2905 44 ենթադիրք՝ սորբիտ, 3301 դիրք՝ եթերայուղեր, 3501-3505 դիրքեր՝ ալբումինային նյութեր, վերափոխված օսլաներ, սոսինձներ, 3809 10 ենթադիրք՝ մակերեսների մշակման համար նյութեր, 3824 60 ենթադիրք՝ սորբիտոլ, այլ արտադրանք, 4101-4103 դիրքեր՝ մորթեր եւ կաշվե հումք, 4301 դիրք՝ չմշակված մորթեր, 5001 00 000 0-5003 00 000 0 դիրքեր՝ հումք-մետաքս եւ մետաքսե թափոններ, 5101-5103՝ բուրդ եւ կենդանիների մազ, 5201 00-5203 00 000 0 ենթադիրքեր՝ բամբակի հումք, բամբակի թափոններ, բամբակի մանրաթել՝ գզած, 5301 դիրք՝ վուշ-հումք, 5302 դիրք՝ կանեփաթել-հումք) դասակարգվող ապրանքների: Պարտադիր չէ ներկայացնել ապրանքների սպառիչ նկարագրությունը:

ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՄ-ի նշված ծածկագրերի ցանկում փոփոխություններ կատարվում են Հանձնաժողովի խորհրդի կողմից.

«սուբսիդավորվող ապրանք»՝ արդյունաբերական ապրանք, որի արտադրության, տրանսպորտային փոխադրման, պահպանման կամ սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքից արտահանման ժամանակ կիրառվել է հատուկ սուբսիդիա.

«սուբսիդավորող անդամ պետություն»՝ անդամ պետություն, որի սուբսիդավորող մարմինը տրամադրում է սուբսիդիա.

«սուբսիդավորող մարմին»՝ անդամ պետությունների մեկ կամ մի քանի պետական մարմին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, որը որոշումներ է կայացնում սուբսիդիաների տրամադրման ոլորտում.

«սուբսիդիա»՝

ա) սուբսիդավորող մարմնի (կամ անդամ պետության կողմից լիազորված կառույցի) տրամադրած ֆինանսական օժանդակություն, որի արդյունքում ստեղծվում են (ապահովվում են) առավելություններ, եւ որն իրականացվում է՝

դրամական միջոցների ուղղակի փոխանցման միջոցով (օրինակ՝ անվերադարձ տրամադրվող փոխատվությունների, վարկերի) կամ կանոնադրական կապիտալում մասնաբաժին ձեռք բերելու կամ այն մեծացնելու կամ այդպիսի միջոցներ փոխանցելու պարտավորության (օրինակ՝ վարկային երաշխիքներ) միջոցով.

անդամ պետության եկամուտների կազմ հավաքագրվող վճարները գանձելուց ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն հրաժարվելու միջոցով(օրինակ՝ հարկային արտոնությունները, պարտքի դուրսգումը): Ընդ որում, ներքին սպառման համար նախատեսված նույնանման ապրանքի համար գանձվող տուրքերից եւ հարկերից արտահանվող արդյունաբերական ապրանքն ազատելը, կամ այդպիսի տուրքերն ու հարկերը նվազեցնելը կամ այդպիսի տուրքերը եւ հարկերը փաստացի հաշվեգրված գումարը չգերազանցող չափով վերադարձնելը չի դիտարկվում որպես սուբսիդիա.

ապրանքներ տրամադրելու կամ ծառայություններ մատուցելու միջոցով (բացառությամբ ընդհանուր ենթակառուցվածքի պահպանման եւ զարգացման համար նախատեսված ապրանքների կամ ծառայությունների).

արդյունաբերական ապրանքներ ձեռք բերելու միջոցով.

բ) եկամուտների կամ գների պահպանման ցանկացած այլ ձեւ, որն ազդեցություն է ունենում (ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն) ցանկացած անդամ պետության տարածքից արդյունաբերական ապրանքի ներմուծման ծավալների կրճատման կամ ցանկացած անդամ պետության տարածք արդյունաբերական ապրանքի արտահանման ծավալների մեծացման վրա, որի արդյունքում առավելություն է տրամադրվում.

«ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգ»՝ ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու՝ ապացույցներով հաստատված անխուսափելիություն.

«ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս»՝ ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնաս, ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգ կամ ազգային տնտեսության ճյուղի ստեղծման գործընթացի զգալի դանդաղում:

II. Հատուկ սուբսիդիաները

3. Սուբսիդավորող մարմնի իրավասությունների շրջանակներում գտնվող տարածքներում արդյունաբերական ձեռնարկության կամ արդյունաբերության ճյուղի կամ արդյունաբերական ձեռնարկությունների կամ արդյունաբերության ճյուղերի խմբի (այսուհետ՝ հատկորոշված ձեռնարկություններ) համար սուբսիդիայի հատուկ լինելը պարզելու համար կիրառվում են հետևյալ սկզբունքները՝

1) եթե սուբսիդավորող մարմնի կողմից կամ այն իրավական ակտով, որին համապատասխան գործում է սուբսիդավորող մարմինը, սուբսիդիա ստանալու հնարավորությունը սահմանափակվում է միայն հատկորոշված ձեռնարկությունների համար, ապա այդպիսի սուբսիդիան համարվում է հատուկ՝ այն պայմանով, որ արդյունաբերական ձեռնարկությունների խմբի կամ արդյունաբերության ճյուղերի խմբի մեջ մտնում են սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքի ոչ բոլոր արդյունաբերական ձեռնարկությունները կամ արդյունաբերության ճյուղերը.

2) եթե սուբսիդավորող մարմնի կողմից կամ այն իրավական ակտով, որին համապատասխան գործում է սուբսիդավորող մարմինը, սահմանվում են սուբսիդիա ստանալու իրավունքը եւ սուբսիդիայի չափը սահմանող օբյեկտիվ չափանիշներ կամ պայմաններ (չեզոք են համարվում այն չափանիշները, որոնք այլ ձեռնարկությունների համեմատ որոշ ձեռնարկությունների համար առավելություններ չեն ստեղծում, բնույթով տնտեսական են եւ կիրառման եղանակով՝ հորիզոնական, ինչպես օրինակ՝ զբաղվածների թիվը կամ ձեռնարկությունների չափը), ապա այդպիսի սուբսիդիան չի համարվում հատուկ այն պայմանով, որ այն ստանալու իրավունքն ավտոմատ է, եւ որ այդպիսի չափանիշներն ու պայմանները խստորեն պահպանվում են: Չափանիշներն ու

պայմանները պետք է սահմանվեն օրենքով, հրահանգով, իրավական ակտով կամ այլ պաշտոնական փաստաթղթերով այնպես, որ դրանք հնարավոր լինի ստուգել:

3) եթե, թեև սույն կետի 1-ին եւ 2-րդ ենթակետերում նշված սկզբունքների կիրառման արդյունքում սուբսիդիան առերեսույթ համարվում է ոչ հատուկ, սակայն հիմքեր կան ենթադրելու, որ սուբսիդիան իրականում կարող է լինել հատուկ, ապա կարող են հաշվի առնվել հետեւյալ գործոնները (ընդ որում, անհրաժեշտ է հաշվի առնել տնտեսական գործունեության տեսակների բազմազանության աստիճանը սուբսիդավորող մարմնի իրավասությունների շրջանակներում գտնվող տարածքի սահմաններում, ինչպես նաեւ այն ժամանակահատվածը, որի ընթացքում այդպիսի սուբսիդիան գործում է):

սուբսիդիայի օգտագործումը սահմանափակ թվով հատկորոշված ձեռնարկությունների կողմից,

սուբսիդիայի գերակշիռ օգտագործումը հատկորոշված ձեռնարկությունների կողմից,

անհամամասնորեն մեծ չափով սուբսիդիաների տրամադրումը որոշ ձեռնարկությունների,

սուբսիդիա տրամադրելու մասին որոշում ընդունելիս սուբսիդավորող մարմնի կողմից ընտրություն կատարելու եղանակը (այդ առումով, մասնավորապես, հաշվի են առնվում սուբսիդիա ստանալու համար ներկայացվող հայտերի մերժման կամ հաստատման հաճախականության մասին տեղեկությունները եւ համապատասխան որոշումների հիմքերը):

4. Հատուկ է համարվում այն սուբսիդիան, որի օգտագործման հնարավորությունը սահմանափակված է սուբսիդավորող մարմնի իրավասությանը ենթակա տարածքի՝ սահմանազատված աշխարհագրական շրջանում գտնվող հատկորոշված ձեռնարկությունների շրջանակով: Անդամ պետության պետական մարմնի կողմից դրա իրավասության շրջանակում գտնվող ամբողջ տարածքի սահմաններում գործող հարկերի դրույքաչափերի սահմանումը կամ դրանց փոփոխումը չի համարվում հատուկ սուբսիդիա:

5. Ցանկացած սուբսիդիա, որի վրա տարածվում են սույն Արձանագրության III բաժնի դրույթները, համարվում է հատուկ:

Սույն բաժնին համապատասխան սուբսիդիայի հատուկ լինելու փաստի հաստատման համար հիմք են ընդունվում սուբսիդիայի յուրահատկության մասին ապացույցները:

6. Անդամ պետությունն իրավունք ունի դիմելու Հանձնաժողովին նրա կողմից հատուկ սուբսիդիայի տրամադրումը համաձայնեցնելու նպատակով:

Անդամ պետությունները չեն կիրառում փոխհատուցման միջոցներ այն սուբսիդիաների դեպքում, որոնք տրամադրվում են Հանձնաժողովի կողմից համաձայնեցված ժամկետով, պայմաններով եւ ծավալներով:

Անդամ պետությունները պարտադիր տեղեկացման կարգով Հանձնաժողով են ուղարկում հատուկ սուբսիդիաների տրամադրումը նախատեսող նորմատիվ իրավական ակտերը սույն Արձանագրության 7-րդ կետով նախատեսված՝ Միության շրջանակներում միջազգային պայմանագրով սահմանված ժամկետում:

Այն դեպքում, երբ անդամ պետություններից որեւէ մեկը հիմքեր ունի ենթադրելու, որ այլ անդամ պետությունների հատուկ սուբսիդիա տրամադրելը կարող է վնաս հասցնել ազգային տնտեսության ճյուղին, ապա այդպիսի անդամ պետությունն իրավունք ունի հանդես գալու Հանձնաժողովի կողմից համապատասխան քննությունն անցկացնելու նախաձեռնությամբ:

Եթե, ըստ քննության արդյունքների, հաստատվում է ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայությունը, ապա Հանձնաժողովը որոշում է կայացնում այն մասին, որ այդպիսի հատուկ սուբսիդիա տրամադրող անդամ պետությունը պետք է վերացնի վնասի հանգեցնող պայմանները, եթե քննության գործընթացում ներգրավված անդամ պետությունները այլ համաձայնության չեն եկել սույն Արձանագրության 7-րդ կետով նախատեսված՝ Միության շրջանակներում միջազգային պայմանագրով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Հանձնաժողովը սահմանում է ողջամիտ ժամկետ այդպիսի որոշումը կատարելու համար:

Եթե անդամ պետությունը, որի նկատմամբ կայացվել է նշված որոշումը, չի կատարում այդ որոշումը Հանձնաժողովի կողմից սահմանված ժամկետում, ապա մյուս անդամ պետությունները կարող են դիմել Միության դատարան:

Սույն կետի դրույթների կիրառումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված անցումային դրույթները:

7. Անդամ պետությունները Միության շրջանակներում միջազգային պայմանագրով սահմանվում են՝

հատուկ սուբսիդիաները Հանձնաժողովի հետ կամավոր կերպով համաձայնեցնելու եւ Հանձնաժողովի կողմից համապատասխան որոշումներ ընդունելու կարգը.

Հանձնաժողովի կողմից քննություններ անցկացնելու կարգը (այդ թվում՝ սույն Արձանագրությամբ սահմանված հատուկ սուբսիդիաների տրամադրման եւ օգտագործման պայմանների, կարգի խախտման փաստերով).

այն չափանիշները, որոնց հիման վրա Հանձնաժողովը որոշում է կայացնելու հատուկ սուբսիդիաների թույլատրելի կամ ոչ թույլատրելի լինելու մասին (այդ թվում՝ հաշվի առնելով անդամ պետությունների արտադրողների միջեւ ձեւավորված եւ նոր կոոպերացիոն կապերի զարգացումը).

տրամադրվող սուբսիդիաների վերաբերյալ տեղեկությունների՝ Հանձնաժողովի կողմից հարցման կարգը եւ պայմանները:

Նշված միջազգային պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելու ժամկետը նախատեսված է Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով:

8. Այն դեպքում, երբ հատուկ սուբսիդիա ստանալու համար անդամ պետության կողմից սուբսիդիա ստացողի (արտադրողի) նկատմամբ սահմանված է որոշակի ապրանքի արտադրության ժամանակ տեխնոլոգիական գործողությունների իրականացման անհրաժեշտության վերաբերյալ պահանջ, ապա այլ անդամ պետության արտադրողի կողմից այդպիսի գործողությունների իրականացումն այլ

անդամ պետություններում ենթակա է այդպիսի պահանջի կատարմանը՝ Բարձրագույն խորհրդի կողմից սահմանված կարգին համապատասխան:

III. Արգելված սուբսիդիաները

9. Արգելվում են սուբսիդիաների հետևյալ տեսակները՝

արտահանման սուբսիդիա՝ սուբսիդիա, որի տրամադրումը, որպես միակ պայման կամ մի քանի պայմաններից մեկը, կապված է այդ սուբսիդիան տրամադրող անդամ պետության տարածքից արդյունաբերական ապրանքն այլ անդամ պետության տարածք արտահանելու արդյունքների հետ.

փոխարինման սուբսիդիա՝ սուբսիդիա, որի տրամադրումը, որպես միակ պայման կամ մի քանի պայմաններից մեկը, կապված է այդ սուբսիդիան տրամադրող անդամ պետության տարածքից ծագող արդյունաբերական ապրանքի օգտագործման հետ:

«Կապված է» ասելով՝ պետք է հասկանալ նաեւ այն փաստերի առկայությունը, որոնք վկայում են այն մասին, որ սուբսիդիայի տրամադրումը, իրավաբանորեն պայմանավորված չլինելով սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքից արդյունաբերական ապրանքի արտահանման արդյունքներով, կամ այդպիսի անդամ պետության տարածքից ծագած արդյունաբերական ապրանքի օգտագործմամբ, իրականում կապված է փաստացի կամ ակնկալվող արտահանման կամ արտահանումից ստացվող հասույթի կամ սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքից ծագող արդյունաբերական ապրանքների օգտագործման պահանջների հետ:

Այն փաստը, որ սուբսիդիան տրամադրվում է արտահանում իրականացնող տնտեսավարող սուբյեկտի, չի կարող ինքնին հիմք ծառայել այն արտահանման սուբսիդիա համարելու համար:

10. Այն դեպքում, երբ մեկ անդամ պետության կողմից հատուկ սուբսիդիա տրամադրելու արդյունքում վնաս է հասցվում այլ անդամ պետության ազգային տնտեսության ճյուղին, ապա այդպիսի սուբսիդիան համարվում է արգելված:

Ազգային տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու փաստը պետք է ապացուցվի՝ սույն Արձանագրության V բաժնին համապատասխան:

11. Անդամ պետությունները չեն պահպանում եւ չեն սահմանում նորմատիվ իրավական ակտի կամ սուբսիդավորող մարմնի իրավական ակտի հիման վրա կիրառվող այնպիսի միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ է պահպանել հատուկ սուբսիդիա ստանալու համար եւ համապատասխանում են հետեւյալ պայմաններից որեւէ մեկին՝

1) պահանջներ են ներառում՝

գնումների իրականացման կամ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այնպիսի արդյունաբերական ապրանքների օգտագործման վերաբերյալ, որոնք ծագում են միջոցը սահմանող անդամ պետության տարածքից կամ սուբսիդավորող մարմնի կողմից նշված՝ ցանկացած տեղական աղբյուրից (անկախ այն հանգամանքից, թե սահմանվում են արդյոք կոնկրետ ապրանքները, դրանց ծավալը կամ արժեքը կամ դրանց տեղական արտադրության ծավալից կամ արժեքից ունեցած մասնաբաժինը).

ցանկացած անդամ պետության տարածքից ներմուծվող ապրանքների գնման կամ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից օգտագործման նկատմամբ սահմանափակման վերաբերյալ՝ այն քանակությամբ, որը կապված է այդ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից արտահանվող այն ապրանքների ծավալների կամ արժեքի հետ, որոնք ծագում են միջոցը սահմանող անդամ պետության տարածքից.

2) սահմանափակում են՝

տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից ցանկացած անդամ պետության տարածքից այն արդյունաբերական ապրանքների ներմուծումը, որոնք օգտագործվում են տեղական արտադրության մեջ կամ առնչություն ունեն այդպիսի արտադրության հետ (այդ թվում՝ պայմանավորված՝ միջոցը սահմանող անդամ պետության

տարածքից ծագող եւ այդ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այլ անդամ պետության տարածք արտահանվող ապրանքների ծավալով կամ արժեքով)։

տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից ցանկացած անդամ պետության տարածքից այն արդյունաբերական ապրանքների ներմուծումը, որոնք օգտագործվում են տեղական արտադրության մեջ կամ առնչություն ունեն այդպիսի արտադրության հետ՝ տնտեսավարող սուբյեկտի համար ցանկացած անդամ պետության արժույթից օգտվելու հնարավորությունը սահմանափակելով այդ արժույթի մուտքերի՝ ձեռնարկությանը հասանելիք ծավալով։

տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից արդյունաբերական ապրանքների արտահանումը ցանկացած անդամ պետության տարածք կամ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից արդյունաբերական ապրանքների վաճառքը ցանկացած անդամ պետության տարածքում (պայմանավորված ապրանքների կոնկրետացումով, դրանց ծավալով կամ արժեքով կամ դրանց՝ այդ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրականացվող տեղական արտադրության ծավալից կամ արժեքից ունեցած մասնաբաժնով)։

12. Արգելվում են այն հատուկ սուբսիդիաները, որոնց տրամադրումը հանգեցնում է ցանկացած անդամ պետության շահերի կոպիտ ոտնահարման։ Մեկ անդամ պետության շահերի կոպիտ ոտնահարում առաջանում է այն դեպքում, երբ մյուս անդամ պետություններին հատուկ սուբսիդիա տրամադրելու արդյունքում՝

1) նույնանման ապրանքը դուրս է մղվում սուբսիդավորող անդամ պետության շուկայից, կամ զսպվում է սուբսիդավորող անդամ պետության շուկա ցանկացած անդամ պետության տարածքից ծագող նույնանման ապրանքի ներմուծման աճը։

2) ցանկացած անդամ պետության տարածքից ծագող նույնանման ապրանքը դուրս է մղվում երրորդ անդամ պետության շուկայից, կամ զսպվում է երրորդ անդամ պետության տարածք այդպիսի նույնանման ապրանքի արտահանման աճը։

3) զգալիորեն նվազեցվում է այն արդյունաբերական ապրանքի գինը, որի արտադրության, տրանսպորտային փոխադրման կամ սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքից արտահանման ժամանակ ցանկացած անդամ պետության

միեւնույն շուկայում այլ անդամ պետության տարածքից ծագող նույնանման ապրանքի գնի համեմատությամբ օգտագործվել է հատուկ սուբսիդիա, կամ զգալիորեն զսպվում են գների աճը, գների անկումը, կամ միեւնույն շուկայում առաջանում է վաճառքի հնարավորությունների բացթողում:

13. Սույն Արձանագրության 12-րդ կետում նշված շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստը որոշվում է սույն բաժնին համապատասխան եւ ապացուցվում է սույն Արձանագրության V բաժնին համապատասխան:

14. Անդամ պետությունների տարածքներում չեն տրամադրվում եւ չեն պահպանվում սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված միջոցները, ինչպես նաեւ արգելված սուբսիդիաները, այդ թվում՝ հետեւյալը (ընդ որում, «ապրանքների արտահանում» ասելով՝ պետք է հասկանալ սուբսիդավորող անդամ պետության տարածքից ապրանքների արտահանում այլ անդամ պետության տարածք՝

1) ծրագրեր, որոնցով արտահանողն ազատվում է արժույթային հասույթի մի մասը անդամ պետությանը պարտադիր վաճառելուց, կամ որոնցով թույլատրվում է կիրառել արժույթի մի քանի փոխարժեք՝ ազգային արժույթի մասնակի արժեզրկման միջոցով, ինչի արդյունքում փոխարժեքի տարբերության հաշվին արտահանողն առավելություն է ստանում.

2) արտահանվող բեռների համար ներքին տրանսպորտային եւ նավավարման (ֆրախտի) սակագները, որոնք, ներքին շուկայում իրականացվող փոխադրումների համեմատ, անդամ պետության կողմից սահմանվում կամ գանձվում են ավելի արտոնյալ պայմաններով.

3) արտահանվող ապրանքների արտադրության մեջ օգտագործվող ապրանքների տրամադրումը եւ ծառայությունների մատուցումն ավելի արտոնյալ պայմաններով, քան ներքին շուկայում իրացվող նույնանման ապրանքների արտադրության մեջ օգտագործվող ապրանքների եւ ծառայությունների համար.

4) վճարումից լրիվ կամ մասնակի ազատումը, վճարումը հետաձգելու հնարավորության ընձեռումը կամ տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող կամ վճարման ենթակա հարկերի կամ ցանկացած այլ մասհանումների նվազեցումը,

որոնք կապված են արտահանման արդյունքների կամ այն ապրանքների օգտագործման հետ, որոնք ծագում են նշված արտոնությունները տրամադրող անդամ պետության տարածքից: Ընդ որում, պարտադիր չէ, որ վճարման հետաձգումը լինի արգելված սուբսիդիա, եթե գանձվում են հարկերը չվճարելու դիմաց վճարման ենթակա տույժերը: Արտահանվող ապրանքի համար ավելացված արժեքի զրոյական դրույքաչափով հարկումը չի համարվում արգելված սուբսիդիայի նշան.

5) արտահանման արդյունքների հետ կապված՝ ապրանքների հարկման բազան կրճատող հատուկ պահումները ներքին շուկայում իրացվող նույնանման ապրանքների հետ համեմատ՝ ավելի մեծ ծավալով.

6) արտահանվող ապրանքների արտադրության մեջ օգտագործվող ապրանքների եւ ծառայությունների հարկման բազայի հաշվարկման համար կիրառվող հարկերի վճարումից ազատումը, դրանց նվազեցումը, վճարման հետաձգումը կամ հատուկ պահումներն ավելի մեծ ծավալով, քան ներքին շուկայում իրացվող նույնանման ապրանքների արտադրության մեջ օգտագործվող ապրանքների եւ ծառայությունների հարկման բազայի հաշվարկման համար կիրառվող հարկերի վճարումից ազատումը, դրանց նվազեցումը, վճարման հետաձգումը կամ հատուկ պահումները.

7) արտահանվող արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործվող հումքի եւ նյութերի դիմաց մաքսային վճարների գանձումը՝ ավելի ցածր դրույքաչափերով, քան ներքին շուկայում սպառման համար նախատեսված նույնանման արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործվող նույնպիսի հումքի եւ նյութերի դիմաց, կամ արտահանվող արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործվող հումքի եւ նյութերի դիմաց մաքսային վճարները վերադարձնելը՝ ավելի մեծ ծավալով, քան ներքին շուկայում իրացվող նույնանման արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործվող նույնպիսի հումքի եւ նյութերի դիմաց.

8) այն ներմուծման տուրքերը նվազեցնելը կամ վերադարձնելը, որոնք գանձվում են արտադրանքի արտադրության մեջ օգտագործված ներմուծված հումքի եւ նյութերի դիմաց, եթե արտադրված արտադրանքում հայրենական հումքի կամ

նյութերի պարունակությունը պարտադիր է (անկախ այն հանգամանքից, թե սահմանվում են արդյոք կոնկրետ ապրանքներ, դրանց ծավալը կամ արժեքը կամ դրանց տեղական արտադրության ծավալից կամ արժեքից ունեցած մասնաբաժինը).

9) այնպիսի պարգեավճարների գանձումը, որոնք բավարար չեն արտահանման վարկերի երաշխավորման կամ ապահովագրման, արտահանվող ապրանքների արժեքի կամ արժույթային ռիսկերի մեծացումից ապահովագրման կամ երաշխավորման ծրագրերով երկարաժամկետ գործառնական ծախսերը կամ վնասները ծածկելու համար.

10) արտահանման վարկերի տրամադրումն այնպիսի դրույքաչափերով, որոնք ավելի ցածր են այն դրույքաչափերից, որոնք այդ վարկերն ստացողները փաստացիորեն պետք է վճարեին շուկայական պայմաններում համադրելի վարկից օգտվելու դիմաց (վարկի մարման միեւնույն ժամկետը, վարկի արժույթը եւ այլն), կամ բոլոր այն ծախսերի կամ դրանց մի մասի վճարումը, որոնք կրել են արտահանողները կամ ֆինանսական հաստատությունները՝ վարկն ստանալու հետ կապված: Արտահանման վարկավորման գործելակերպը, որը համապատասխանում է Տնտեսական համագործակցության եւ զարգացման կազմակերպության անդամ պետությունների կողմից՝ արտահանման պաշտոնական վարկերի առնչությամբ պայմանավորվածության տոկոսադրույքներին վերաբերող դրույթներին, չի համարվելու արգելված սուբսիդիա.

11) ձեռնարկության համար նախատեսված էլեկտրաէներգիայի կամ էներգակիրների սակագների նվազեցումն այն պայմանով, որ այդպիսի սուբսիդավորումը կապված է արտահանման արդյունքների կամ ներմուծված ապրանքների փոխարեն հայրենական ապրանքների օգտագործման հետ:

15. Հանձնաժողովը, առաջնորդվելով սույն Արձանագրությամբ, չի համաձայնեցնում արգելված սուբսիդիաները որպես թույլատրելի սուբսիդիաներ:

Սույն կետի դրույթների կիրառումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով սույն Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված անցումային դրույթները:

16. Այն դեպքում, երբ անդամ պետություններից որեւէ մեկը հիմք ունի համարելու, որ այլ անդամ պետության սուբսիդավորող մարմինը տրամադրում է արգելված սուբսիդիաներ եւ (կամ) սահմանում է այնպիսի միջոցներ, որոնք պահպանելն անհրաժեշտ է սույն Արձանագրությանը համապատասխան հատուկ սուբսիդիաներ ստանալու համար, ապա առաջին անդամ պետությունն իրավունք ունի դիմելու այդ մյուս անդամ պետությանը՝ այդպիսի արգելված սուբսիդիաները եւ միջոցները չեղյալ հայտարարելու վերաբերյալ խորհրդակցություններ անցկացնելու խնդրանքով:

17. Եթե սույն Արձանագրության 16-րդ կետում նշված խորհրդակցություններն անցկացնելու վերաբերյալ ծանուցումը պաշտոնական դիվանագիտական ուղիներով ստանալու ամսաթվից հետո 2 ամսվա ընթացքում անդամ պետությունները փոխհամաձայնության չեն գալիս, ապա առկա տարաձայնությունները կարգավորվում են սույն Պայմանագրի 93-րդ հոդվածին համապատասխան:

Եթե վեճերի կարգավորման արդյունքներով որոշում է կայացվել, որ անդամ պետություններից մեկը տրամադրում է սույն Արձանագրության 9-րդ եւ 12-րդ կետերում նշված արգելված սուբսիդիաները եւ (կամ) կիրառում է սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված միջոցները, ապա այդ անդամ պետությունն անհապաղ չեղյալ է հայտարարում այդպիսի արգելված սուբսիդիաները կամ միջոցները՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդպիսի արգելված սուբսիդիաների կամ միջոցների արդյունքում վնաս է հասցվում այլ անդամ պետությունների ազգային տնտեսությանը, եւ այդպիսի արգելված սուբսիդիաների առնչությամբ սահմանում է փոխհատուցման միջոց՝ սույն Արձանագրության 89 – 94-րդ կետերին համապատասխան:

18. Սուբսիդավորող մարմինները սահմանված անցումային ժամանակահատվածում իրավունք ունեն տրամադրելու սուբսիդիաներ՝ միջոցներ կիրառելով սույն Արձանագրության հավելվածին համապատասխան:

IV. Թույլատրելի սուբսիդիաները

19. Սույն Արձանագրությանը համապատասխան արգելված եւ հատուկ չհամարվող սուբսիդիաները ճանաչվում են որպես թույլատրելի սուբսիդիաներ, որոնց տրամադրումը չի խաթարում անդամ պետությունների միջեւ փոխադարձ առեւտուրը:

Անդամ պետություններն իրավունք ունեն տրամադրելու այդպիսի սուբսիդիաներ առանց սահմանափակումների, եւ այդպիսի սուբսիդիաների առնչությամբ փոխհատուցման ու պատասխան միջոցների կիրառմանը կամ սուբսիդիաներ տրամադրելու արգելքին վերաբերող սույն Արձանագրության դրույթները չեն գործում:

20. Անդամ պետություններն իրավունք ունեն տրամադրելու սույն բաժնով նախատեսված թույլատրելի սուբսիդիաները՝ առանց Հանձնաժողովի համաձայնության:

Սույն կետի դրույթները կիրառվում են՝ հաշվի առնելով Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված անցումային դրույթները:

21. Սույն Արձանագրության VII բաժնում նշված այն սուբսիդիաները, որոնք սույն Արձանագրության II բաժնին համապատասխան համարվում են հատուկ, բայց անդամ պետությունների կողմից ճանաչվում են որպես փոխադարձ առեւտուրը չխաթարող սուբսիդիաներ, փոխհատուցման միջոցներ ձեռնարկելու հիմք չեն ծառայում՝ սույն Արձանագրության VIII բաժնին համապատասխան:

V. Ուսումնասիրություններ անցկացնելու կարգը

22. Անդամ պետության տարածքում տրամադրվող սուբսիդիաների համապատասխանությունը սույն Արձանագրության դրույթներին վերլուծելու, ինչպես նաեւ հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության տարածքից սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման արդյունքում ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության փաստը հաստատելու կամ սուբսիդավորող

անդամ պետության շուկայից նույնանման ապրանքը դուրս մղելու նպատակով ուսումնասիրությունն անցկացվում է իրավասու մարմնի կողմից՝ տվյալ անդամ պետության տարածքում գրանցված նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների կողմից սույն Արձանագրությանը համապատասխան ներկայացված գրավոր դիմումի հիման վրա կամ իրավասու մարմնի սեփական նախաձեռնությամբ (այսուհետ՝ դիմում):

23. Դիմումը ներկայացվում է նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողի կամ այդպիսի արտադրողների միավորման կողմից, որի մասնակիցներից են ազգային տնտեսության ճյուղը կազմող արտադրողները, ինչպես նաև այդ անձանց ներկայացուցիչների կողմից, որոնք ունեն այն անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան պատշաճ կերպով ձեռակերպված լիազորություններ, որի տարածքում այդ ներկայացուցիչները գրանցված են (այսուհետ՝ դիմումատուներ):

24. Դիմումը պարունակում է՝

1) տեղեկություններ դիմումատուի վերաբերյալ.

2) ապրանքի նկարագիրը (նշելով ծագման երկիրը եւ ԱՏԳ ԱԱ ԵՏՍ ծածկագիրը).

3) տվյալներ հատուկ սուբսիդիայի առկայության, բնույթի եւ չափի վերաբերյալ.

4) տվյալներ սուբսիդավորվող ապրանքն արտադրողների վերաբերյալ.

5) տվյալներ նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների վերաբերյալ.

6) տվյալներ այն անդամ պետության տարածք սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ծավալի փոփոխության վերաբերյալ, որի իրավասու մարմին դիմումը ներկայացվում է դիմումը ներկայացնելուն նախորդող 3 օրացուցային տարվա ընթացքում.

7) տվյալներ այն անդամ պետության տարածքից այլ անդամ պետությունների տարածքներ նույնանման ապրանքի արտահանման ծավալի փոփոխության վերաբերյալ, որի իրավասու մարմին ներկայացվում է դիմումը.

8) սուբսիդավորվող ապրանքը ներմուծելու հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության կամ սուբսիդավորող անդամ պետության շուկայից նույնանման ապրանքը դուրս մղելու մասին ապացույցներ: Սուբսիդավորվող ապրանքը ներմուծելու հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված նյութական վնասի առկայության կամ նյութական վնաս հասցնելու վտանգի կամ սուբսիդավորող անդամ պետության շուկայից նույնանման ապրանքը դուրս մղելու մասին ապացույցները հիմնվում են այն օբյեկտիվ գործոնների վրա, որոնցով բնութագրվում է ազգային տնտեսության ճյուղի տնտեսական վիճակը, եւ որոնք կարող են արտահայտվել քանակական ցուցանիշներով (այդ թվում՝ ապրանքի արտադրության ծավալը եւ դրա վաճառքի ծավալը, անդամ պետության շուկայում ապրանքի մասնաբաժինը, ապրանքի արտադրության ինքնարժեքը, ապրանքի գինը, արտադրական հզորությունների ծանրաբեռնվածության, աշխատանքի արտադրողականության, շահույթի չափերի, ապրանքի արտադրության եւ վաճառքի շահութաբերության, ազգային տնտեսության ճյուղում ներդրումների ծավալի վերաբերյալ տվյալներ):

9) տվյալներ Միության մաքսային տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման ծավալի փոփոխության վերաբերյալ (քանակական եւ արժեքային արտահայտությամբ)՝ դիմումը ներկայացնելուն նախորդող 3 օրացուցային տարվա ընթացքում.

10) տվյալներ Միության մաքսային տարածքից նույնանման ապրանքի արտահանման ծավալի փոփոխության վերաբերյալ (քանակական եւ արժեքային արտահայտությամբ)՝ դիմումը ներկայացնելուն նախորդող 3 օրացուցային տարվա ընթացքում.

11) այլ գործոնների վերլուծություն, որոնք վերլուծվող ժամանակահատվածում կարող էին ազդեցություն ունենալ ազգային տնտեսության ճյուղի վրա:

25. Դիմումի մեջ ընդգրկված արժեքային ցուցանիշները նշելիս համադրելիության նպատակով կիրառվում է Հանձնաժողովի կողմից՝ արտաքին առևտրի վիճակագրություն վարելու համար սահմանված դրամական միավոր:

26. Դիմումը եւ դրա ոչ գաղտնի տարբերակը (եթե դիմումի մեջ առկա են գաղտնի տեղեկություններ) ներկայացվում են իրավասու մարմին. դիմումը ենթակա է գրանցման նշված մարմին այն ներկայացնելու օրը:

27. Դիմումը մերժվում է հետեւյալ հիմքերով՝

սույն Արձանագրության 23-րդ կետով սահմանված պահանջներին դիմումատուի չհամապատասխանելը.

սույն Արձանագրության 24-րդ կետում նշված տվյալները չներկայացնելը.

դիմումատուի կողմից ներկայացված տվյալների ոչ հավաստի լինելը:

Դիմումը չի կարող մերժվել այլ հիմքերով:

28. Նախքան ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելը իրավասու մարմինը դիմումն ստանալու մասին գրավոր ծանուցում է այն անդամ պետության իրավասու մարմնին, որի տարածքում տրամադրվում է ուսումնասիրվող հատուկ սուբսիդիան:

29. Ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելու նպատակով իրավասու մարմինը դիմումի գրանցման օրվանից 30 օրացուցային օրվա ընթացքում ուսումնասիրում է տվյալ դիմումի մեջ առկա ապացույցների եւ տվյալների բավարար եւ հավաստի լինելը՝ սույն Արձանագրության 24-րդ կետին համապատասխան: Դիմումատուի կողմից իրավասու մարմին լրացուցիչ տվյալներ ներկայացնելու անհրաժեշտության դեպքում նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել, սակայն այն չպետք է գերազանցի դիմումը գրանցելու օրվանից 40 օրացուցային օրը:

30. Դիմումը կարող է հետ վերցվել դիմումատուի կողմից նախքան ուսումնասիրություն սկսելը կամ դրա անցկացման ընթացքում:

Նախքան ուսումնասիրություն սկսելը դիմումը հետ վերցնելու դեպքում այդպիսի դիմումը համարվում է չներկայացված:

Ուսումնասիրություն անցկացնելու ընթացքում դիմումը հետ վերցնելու դեպքում ուսումնասիրությունը դադարեցվում է կամ շարունակվում է իրավասու մարմնի որոշմամբ:

31. Դիմումն ուսումնասիրելու համար ընդունելուց հետո եւ նախքան ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում կայացնելն իրավասու մարմինը հատուկ սուբսիդիան տրամադրած անդամ պետության լիազոր մարմնին առաջարկում է անցկացնել խորհրդակցություններ՝ հատուկ սուբսիդիայի առկայությունը, չափն ու օգտագործումը, ինչպես նաեւ այն տրամադրելու հետեւանքները ճշտելու եւ փոխընդունելի որոշում կայացնելու նպատակով: Այդպիսի խորհրդակցությունները կարող են անցկացվել նաեւ ուսումնասիրության ընթացքում:

32. Հատուկ սուբսիդիայի առկայությունը, չափը եւ այն տրամադրելու հետեւանքները ճշտելու նպատակով խորհրդակցություններ անցկացնելը չի խոչընդոտում իրավասու մարմնի կողմից՝ ուսումնասիրություն սկսելու, ինչպես նաեւ այդպիսի ուսումնասիրության արդյունքներով՝ մեկ այլ անդամ պետության տարածքում տրամադրված հատուկ սուբսիդիայի՝ սույն Արձանագրության դրույթներին համապատասխանության վերաբերյալ եզրակացություն նախապատրաստելու եւ (կամ) հատուկ սուբսիդիան տրամադրած անդամ պետության տարածքից սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու եւ փոխհատուցման միջոց կիրառելու վերաբերյալ դիմումն այն անդամ պետությանը փոխանցելու մասին որոշում կայացնելուն, որի տարածքում տրամադրվում է ուսումնասիրվող հատուկ սուբսիդիան:

33. Նախքան սույն Արձանագրության 29-րդ կետում նշված ժամկետի լրանալն իրավասու մարմինը որոշում է կայացնում ուսումնասիրություն սկսելու կամ այն անցկացնելը մերժելու մասին:

Ուսումնասիրություն անցկացնելը մերժելու մասին որոշում կայացնելու դեպքում իրավասու մարմինն այդպիսի որոշում կայացնելու օրվանից ոչ ավելի, քան 10 օրացուցային օրվա ընթացքում գրավոր ծանուցում է դիմումատուին ուսումնասիրություն անցկացնելը մերժելու պատճառի մասին:

Ուսումնասիրություն սկսելու մասին որոշում ընդունելիս իրավասու մարմինը գրավոր ծանուցում է հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության լիազոր մարմնին, ինչպես նաև իրեն հայտնի այլ շահագրգիռ անձանց ընդունված որոշման մասին եւ ուսումնասիրություն սկսելու վերաբերյալ որոշում կայացնելու օրվանից ոչ ավելի, քան 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովում է ուսումնասիրություն սկսելու մասին ծանուցման հրապարակումը: Ուսումնասիրություն սկսելու մասին ծանուցումը հրապարակելու օրը համարվում է ուսումնասիրություն սկսելու օրը:

34. Իրավասու մարմինը կարող է որոշում կայացնել ուսումնասիրություն սկսելու վերաբերյալ (այդ թվում՝ սեփական նախաձեռնությամբ), եթե այդ մարմնի տրամադրության տակ գտնվում են սույն Արձանագրության դրույթները խախտելու մասին փաստերի առկայության եւ (կամ) տվյալ անդամ պետության տարածք սուբսիդավորվող ապրանք ներմուծելու հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի փաստի առկայության կամ սուբսիդավորվող ապրանքի պատճառով հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության կամ մեկ այլ անդամ պետության շուկայից նույնանման ապրանքը դուրս մղելու մասին ապացույցներ:

Եթե ապացույցները բավարար չեն ուսումնասիրություն անցկացնելու համար, այդպիսի ուսումնասիրություն չի կարող սկսվել:

35. Ուսումնասիրություն սկսելու վերաբերյալ որոշում կայացնելուց հետո իրավասու մարմինը նույնանման ապրանքի իրեն հայտնի ազգային արտադրողներին եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողներին ուղարկում է այն հարցերի ցանկը, որոնց նրանք պատասխանում են ուսումնասիրություն անցկացնելու նպատակով:

Հարցերի ցանկը համարվում է ստացված՝ այն նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողի ներկայացուցչին կամ սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողին անմիջականորեն փոխանցելու օրվանից կամ այդ ցանկը փոստով ուղարկելու օրվանից 7 օրացուցային օր հետո:

Նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողները եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողները, որոնց ուղարկվել է հարցերի ցանկը, իրենց պատասխանները ներկայացնում են իրավասու մարմին իրենց կողմից այդպիսի ցանկ ստանալու օրվանից 30 օրացուցային օրվա ընթացքում: Նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների եւ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողների կողմից հիմնավորված եւ գրավոր շարադրված խնդրանքի հիման վրա իրավասու մարմինը կարող է երկարաձգել նշված ժամկետը, սակայն առավելագույնը 10 օրացուցային օրով:

36. Ուսումնասիրության ընթացքում ներկայացված տվյալներն ստուգելու կամ անցկացվող ուսումնասիրությանն առնչվող լրացուցիչ տվյալներ ստանալու նպատակով իրավասու մարմինը կարող է ուսումնասիրություն անցկացնել հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության տարածքում՝ դրա վերաբերյալ ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող սուբսիդավորվող ապրանքի համապատասխան արտադրողի համաձայնությունն ստանալու պայմանով, ինչպես նաեւ համապատասխան անդամ պետության կառավարության ներկայացուցիչներին նախապես ծանուցելու եւ այդ անդամ պետության տարածքում ուսումնասիրություն անցկացնելու վերաբերյալ այդ պետության կողմից առարկության բացակայության պայմանով:

Ուսումնասիրության ընթացքում ներկայացված տվյալներն ստուգելու կամ անցկացվող ուսումնասիրությանն առնչվող լրացուցիչ տվյալներ ստանալու նպատակով իրավասու մարմինն իրավունք ունի իր ներկայացուցիչներին ուղարկելու նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների գտնվելու վայր, անցկացնելու խորհրդակցություններ եւ բանակցություններ շահագրգիռ անձանց հետ, ծանոթանալու ուսումնասիրության առարկա հանդիսացող սուբսիդավորվող ապրանքի նմուշներին եւ ձեռնարկելու ուսումնասիրություն անցկացնելու համար անհրաժեշտ այլ գործողություններ, որոնք չեն հակասում ուսումնասիրություն անցկացնող անդամ պետության օրենսդրությանը:

37. Ուսումնասիրություն անցկացնելու ընթացքում իրավասու մարմինը կարող է ուսումնասիրվող սուբսիդիան տրամադրած կամ տրամադրող անդամ պետության լիազոր մարմիններին, ինչպես նաև շահագրգիռ անձանց հարցումներ ուղարկել անցկացվող ուսումնասիրությանն առնչվող տեղեկություններ տրամադրելու մասին:

38. Շահագրգիռ անձինք իրավունք ունեն ուսումնասիրություն սկսելու մասին ծանուցման մեջ նշված օրվանից ոչ ուշ տրամադրելու ուսումնասիրություն անցկացնելու համար անհրաժեշտ տվյալներ (այդ թվում՝ գաղտնի տեղեկություններ)՝ նշելով դրանք ստանալու աղբյուրը: Իրավասու մարմինն իրավունք ունի շահագրգիռ անձանցից պահանջելու լրացուցիչ տվյալներ:

39. Ուսումնասիրությանն առնչվող ապացույցներն ու տվյալները պետք է տրամադրվեն իրավասու մարմնին ուսումնասիրություն անցկացնող անդամ պետության պետական լեզվով, իսկ օտար լեզվով կազմված փաստաթղթերի բնօրինակներին պետք է կցված լինի սահմանված կարգով հաստատված թարգմանությունը:

40. Հաշվի առնելով սույն Արձանագրությանը համապատասխան գաղտնի տեղեկությունները պաշտպանելու անհրաժեշտությունը՝ ուսումնասիրության ընթացքում իրավասու մարմինը շահագրգիռ անձանց նրանց գրավոր խնդրանքի հիման վրա հնարավորություն է ընձեռում ծանոթանալու ցանկացած շահագրգիռ անձի կողմից գրավոր ներկայացված տվյալներին՝ որպես ուսումնասիրությանն առնչվող ապացույցներ: Իրավասու մարմինն ուսումնասիրության մասնակիցներին հնարավորություն է ընձեռում ծանոթանալու ուսումնասիրությանն առնչվող եւ ուսումնասիրության ընթացքում իր կողմից օգտագործվող, սակայն, սույն Արձանագրությանը համապատասխան, գաղտնի չհամարվող այլ տեղեկությունների:

41. Մաքսային գործի, պետական վիճակագրություն վարելու բնագավառում լիազորված՝ անդամ պետությունների պետական իշխանության (կառավարման) մարմինները, անդամ պետությունների պետական իշխանության (կառավարման) մյուս մարմինները եւ պետական իշխանության (կառավարման) տարածքային (տեղական) մարմիններն աջակցություն են ցուցաբերում ուսումնասիրություն անցկացնելու գործում եւ իրավասու մարմնի հարցումների հիման վրա տրամադրում

են ուսումնասիրություն անցկացնելու համար անհրաժեշտ տվյալներ (այդ թվում՝ գաղտնի տեղեկություններ պարունակող):

42. Ուսումնասիրություն անցկացնելու ժամկետը չի գերազանցում ուսումնասիրությունն սկսելու օրվանից վեց ամիսը:

Ուսումնասիրությունը համարվում է ավարտված իրավասու մարմնի կողմից ուսումնասիրության արդյունքներն իր կառավարության դիտարկմանն ուղարկելու օրը:

43. Ուսումնասիրության արդյունքներով իրավասու մարմինը եզրակացություն է մշակում սույն Արձանագրության դրույթներին մեկ այլ անդամ պետության տարածքում տրամադրված սուբսիդիաների համապատասխանության վերաբերյալ:

44. Եթե ուսումնասիրության արդյունքներով ապացուցվում է սույն Արձանագրության դրույթները խախտելու եւ (կամ) ազգային տնտեսության ճյուղին վնաս հասցնելու փաստը, ապա անդամ պետությունը, որի իրավասու մարմինն անցկացրել է ուսումնասիրությունը, փոխհատուցման միջոց սահմանելու մասին դիմում է փոխանցում այն անդամ պետությանը, որի տարածքում տրամադրվում է ուսումնասիրվող հատուկ սուբսիդիան:

45. Ազգային տնտեսության ճյուղը սահմանելիս այն անդամ պետության տարածքը, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը, կարող է դիտարկվել որպես մի տարածք, որտեղ գործում են երկու կամ մի քանի մրցակից շուկաներ, իսկ այդպիսի շուկաներից որեւէ մեկի սահմաններում նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողները կարող են դիտարկվել որպես ազգային տնտեսության առանձին ճյուղ, եթե այդպիսի արտադրողներն այդ շուկայում վաճառում են իրենց կողմից արտադրվող նույնանման ապրանքի առնվազն 80 տոկոսը, եւ նույնանման ապրանքի պահանջարկն այդ շուկայում զգալիորեն չի բավարարվում տվյալ ապրանքի այն ազգային արտադրողների կողմից, որոնք գտնվում են ուսումնասիրություն անցկացնող անդամ պետության մնացած տարածքում: Նման դեպքերում ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայությունը կարող է հաստատվել, նույնիսկ եթե ազգային տնտեսության ճյուղի

հիմնական մասին վնաս չի հասցվել՝ պայմանով, որ սուբսիդավորվող ապրանքի վաճառքը կենտրոնացած է մրցակից շուկաներից մեկում, եւ սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծումը վնաս է հասցնում մեկ այդպիսի շուկայի սահմաններում նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների առնվազն 80 տոկոսին:

46. Հատուկ սուբսիդիայի չափը որոշվում է այդպիսի սուբսիդիա ստացողին հասած օգուտի չափի հիման վրա: Օգուտի չափը հաշվարկելիս իրավասու մարմինը հաշվի է առնում հետեւյալը՝

1) սուբսիդավորող մարմնի մասնակցությունը կազմակերպության կապիտալում չի դիտարկվում որպես հատուկ սուբսիդիայի տրամադրում, եթե այդպիսի մասնակցությունը չի կարող որակվել որպես համապատասխան անդամ պետության տարածքում սովորական ներդրումային պրակտիկային չհամապատասխանող գործողություն (ներառյալ ռիսկային կապիտալի տրամադրումը):

2) սուբսիդավորող մարմնի տրամադրած վարկը չի դիտարկվում որպես հատուկ սուբսիդիա, եթե վարկն ստացող կազմակերպության կողմից պետական վարկերի դիմաց վճարվող գումարը չի տարբերվում այն գումարից, որն այն կվճարեր այն համարժեք առետրային վարկի դիմաց, որը սվյալ կազմակերպությունը կարող է ստանալ համապատասխան անդամ պետության վարկային շուկայում: Հակառակ դեպքում օգուտ է համարվում այդ գումարների միջեւ եղած տարբերությունը:

3) սուբսիդավորող մարմինը վարկային երաշխիքը չի դիտարկում որպես հատուկ սուբսիդիայի տրամադրում, եթե սուբսիդավորող մարմնի կողմից երաշխավորված վարկի դիմաց երաշխիք ստացող կազմակերպության կողմից վճարվող գումարը չի տարբերվում այն գումարից, որն այն կվճարեր առանց պետական երաշխիքի համարժեք առետրային վարկի դիմաց: Հակառակ դեպքում օգուտ է համարվում այդ գումարների միջեւ առկա տարբերությունը՝ միջնորդավճարների տարբերությամբ ճշգրտված:

4) սուբսիդավորող մարմնի կողմից ապրանքների մատակարարումը կամ ծառայությունների մատուցումը կամ ապրանքների գնումը չի դիտարկվում որպես

հատուկ սուբսիդիայի տրամադրում, եթե ապրանքները մատակարարվում են կամ ծառայությունները մատուցվում են համարժեքից ավելի փոքր վճարման դիմաց, կամ գնումները չեն կատարվում համարժեքից ավելի մեծ վճարման դիմաց: Վճարի համարժեքությունը որոշվում է՝ ելնելով համապատասխան անդամ պետության շուկայում այդպիսի ապրանքների եւ ծառայությունների գնման ու վաճառքի՝ գոյություն ունեցող շուկայական պայմաններից (ներառյալ գինը, որակը, մատչելիությունը, իրացվելիությունը, տրանսպորտային փոխադրումը եւ ապրանքի գնմանը կամ վաճառքին առնչվող մյուս պայմանները):

47. Սուբսիդիայի չափի հաշվարկն իրականացվում է այն ապրանքի միավորի (տոննա, խորանարդ մետր, հատ եւ այլն) համար, որը ներմուծվել է այն անդամ պետության տարածք, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը, կամ որն իրացվել է այն անդամ պետության շուկայում, որի տարածքում տրամադրվում է հատուկ սուբսիդիան, կամ մեկ այլ անդամ պետության շուկայում:

48. Սուբսիդիայի չափը հաշվարկելիս պետք է հաշվի առնել համապատասխան անդամ պետությունում գնաճի ցուցանիշներն այն դեպքում, երբ գնաճի տեմպերն այնքան մեծ են, որ կարող են խեղաթյուրել ստացված արդյունքները:

49. Ապրանքի միավորի համար սուբսիդիայի չափը սահմանվում է՝ ելնելով հատուկ սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետության՝ այդ նպատակներով կատարած ծախսերի չափից:

50. Ապրանքի միավորի համար սուբսիդիայի չափը հաշվարկելիս այդպիսի ապրանքի արժեքը որոշվում է սուբսիդիան ստացողի կողմից այն 12 ամիսների ընթացքում կատարված վաճառքների ընդհանուր արժեքով, որոնք նախորդել են սուբսիդիան ստանալուն, եւ որոնց վերաբերյալ առկա են անհրաժեշտ տվյալներ:

51. Սուբսիդիայի չափը հաշվարկելիս անհրաժեշտ է սուբսիդիայի ընդհանուր գումարից հանել գրանցման դիմաց ցանկացած գանձման գումարը կամ սուբսիդիան ստանալու համար կատարված այլ ծախսեր:

52. Եթե սուբսիդիան տրամադրվում է արտադրված, արտահանված կամ տրանսպորտային միջոցով փոխադրված արդյունաբերական ապրանքի ոչ որոշակի

քանակի առնչությամբ, ապա ապրանքի միավորի համար սուբսիդիայի չափի հաշվարկն իրականացվում է սուբսիդիայի ընդհանուր գումարը սուբսիդիան տրամադրելու ժամանակահատվածում այդ ապրանքի արտադրության, վաճառքի կամ արտահանման ծավալի բաժանելու միջոցով՝ անհրաժեշտության դեպքում ապրանքի արտադրության, վաճառքի կամ արտահանման ընդհանուր ծավալի մեջ հաշվի առնելով սուբսիդավորվող ներմուծվող ապրանքի մասնաբաժինը:

53. Եթե սուբսիդիան տրամադրվում է հիմնական միջոցների բարելավման կամ ձեռքբերման առնչությամբ, ապա սուբսիդիայի չափի հաշվարկն իրականացվում է՝ սուբսիդիան բաշխելով ըստ հատուկ սուբսիդիան տրամադրած համապատասխան անդամ պետության տնտեսության ուսումնասիրվող ճյուղում այդպիսի հիմնական միջոցների մաշվածության միջին ժամկետի: Ապրանքի միավորի համար սուբսիդիայի չափի հաշվարկը ներառում է նաեւ այն սուբսիդիաները, որոնք տրամադրվել են նախքան ուսումնասիրության անցկացման ժամանակահատվածի սկիզբը այնպիսի հիմնական միջոցների ձեռքբերման նպատակով, որոնց մաշվածության ժամկետը, սակայն, դեռեւս չի լրացել:

54. Եթե միեւնույն ապրանքի համար տարբեր ժամանակահատվածներում կամ տարբեր նպատակներով տրամադրվող սուբսիդիայի մեծությունը տարբերվում է, ապա սուբսիդիայի չափը հաշվարկելիս կիրառվում է սուբսիդիայի չափի ցուցանիշների կշռված միջինը՝ ելնելով ապրանքի արտադրության, վաճառքի կամ արտահանման ծավալից:

55. Եթե սուբսիդիան տրամադրվում է հարկային արտոնությունների ձեւով, ապա ապրանքի արժեքը որոշվում է վերջին այն 12 ամիսների ընթացքում դրա վաճառքի ընդհանուր արժեքի հաշվարկի հիման վրա, որոնց ընթացքում կիրառվել են հարկային արտոնություններ:

56. Օրացուցային տարվա ընթացքում տարբեր սուբսիդավորող մարմինների կողմից եւ (կամ) տարբեր ծրագրերի իրականացման նպատակով տրամադրված սուբսիդիաները պետք է ամփոփվեն:

57. Սուբսիդավորող անդամ պետության կամ մեկ այլ անդամ պետության շուկայից նույնանման ապրանքը դուրս մղելու կամ սուբսիդավորող անդամ պետության տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման աճը զսպելու կամ այլ անդամ պետության տարածք նույնանման ապրանքի արտահանման աճը զսպելու փաստը սահմանվում է այն դեպքում, երբ ապացուցված է, որ սուբսիդավորող անդամ պետության շուկայում կամ մեկ այլ անդամ պետության շուկայում նույնանման ապրանքի մասնաբաժինը սուբսիդավորվող ապրանքի նկատմամբ անբարենպաստ փոփոխության է ենթարկվել: Նշված փաստը սահմանվում է այնպիսի ժամանակահատվածում, որը բավարար է համապատասխան ապրանքի շուկայի զարգացումների հստակ միտումներն ապացուցելու համար, եւ որը սովորական պայմաններում պետք է տեւի առնվազն մեկ տարի:

58. Սուբսիդավորող անդամ պետության շուկայում կամ մեկ այլ անդամ պետության շուկայում նույնանման ապրանքի մասնաբաժնի անբարենպաստ փոփոխությունը ներառում է հետեւյալ իրավիճակներից մեկը՝

1) սուբսիդավորվող ապրանքի շուկայական մասնաբաժինը մեծանում է.

2) սուբսիդավորվող ապրանքի շուկայական մասնաբաժինը մնում է անփոփոխ այնպիսի հանգամանքներում, որոնց դեպքում հատուկ սուբսիդիայի բացակայության պարագայում այն պետք է նվազեր.

3) սուբսիդավորվող ապրանքի շուկայական մասնաբաժինը փոքրանում է, սակայն ավելի դանդաղ տեմպերով, քան դա տեղի կունենար հատուկ սուբսիդիայի բացակայության պարագայում:

59. Գների նվազեցումը սահմանվում է համապատասխան շուկայում սուբսիդավորվող ապրանքի գներն այն ապրանքի գների հետ համադրելու միջոցով, որի արտադրության, տրանսպորտային փոխադրման կամ ցանկացած անդամ պետության տարածք արտահանման ժամանակ չի կիրառվել հատուկ սուբսիդիա: Համադրումը կատարվում է առետրի միեւնույն մակարդակի վրա եւ համեմատելի ժամանակահատվածներում: Համադրման ընթացքում հաշվի է առնվում գների համադրելիության վրա ազդող ցանկացած գործոն: Այն դեպքում, երբ նշված

համադրումը հնարավոր չէ կատարել, գների նվազեցման առկայությունը կարող է սահմանվել արտահանման միջին գների հիման վրա:

60. Եթե Պայմանագրի 93-րդ հոդվածին համապատասխան՝ երկու անդամ պետություն վիճարկում են սույն Արձանագրության 12-րդ, 57-59-րդ, 61-րդ եւ 62-րդ կետերի համաձայն երրորդ անդամ պետության շուկայում շահերի կոպիտ ոտնահարման առկայությունը, ապա այդպիսի անդամ պետությունը վեճի կողմ հանդիսացող անդամ պետություններին տրամադրում է իր տրամադրության տակ եղած՝ վեճի առարկային առնչվող վիճակագրական տեղեկություններն այդպիսի երրորդ անդամ պետության շուկայում գտնվող՝ վեճի կողմ հանդիսացող անդամ պետությունների տարածքից ծագած ապրանքների մասնաբաժնի փոփոխությունների վերաբերյալ, ինչպես նաեւ համապատասխան ապրանքների գներին վերաբերող վիճակագրական տեղեկություններ: Ընդ որում, այդպիսի անդամ պետությունն իրավունք ունի չկատարելու շուկայի կամ գների հատուկ վերլուծություն, ինչպես նաեւ չտրամադրելու այն տեղեկությունները, որոնք համարում է առետրային կամ պետական գաղտնիք:

61. Շահերի կոպիտ ոտնահարման առկայության փաստը չի կարող հաստատվել համապատասխան ժամանակահատվածում ստորեւ նշված հանգամանքներից որեւէ մեկի առկայության դեպքում՝

1) շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստը պարզող անդամ պետության տարածքից ապրանքն արտահանելու արգելքի կամ սահմանափակումների առկայությունը կամ ապրանքն այդպիսի անդամ պետության տարածքից մեկ այլ անդամ պետության շուկա ներմուծելու արգելքի կամ սահմանափակումների առկայությունը.

2) ոչ առետրային պատճառներով շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստը պարզող անդամ պետությունից ներմուծումն մեկ այլ անդամ պետությունից ներմուծմամբ վերաուղղորդելու վերաբերյալ որոշումը՝ ընդունված այն անդամ պետության լիազոր մարմնի կողմից, որը ներմուծում է նույնանման ապրանք եւ ունի տվյալ ապրանքի գծով առետրի մենաշնորհի կամ իրականացնում է տվյալ ապրանքի պետական առետուր.

3) տարերային աղետները, գործադուլները, տրանսպորտի խափանումները կամ այլ ֆորս մաժորային իրավիճակներ, որոնք խիստ բացասական ազդեցություն են ունենում շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստի առկայությունը պարզող անդամ պետությունից արտահանելու համար նախատեսված ապրանքի արտադրության, որակի, քանակի կամ գնի վրա.

4) շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստի առկայությունը պարզող անդամ պետությունից արտահանումը սահմանափակող պայմանավորվածությունների առկայությունը.

5) շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստի առկայությունը պարզող անդամ պետությունից արդյունաբերական ապրանքն արտահանելու հնարավորությունը կամավոր կերպով նվազեցնելը (ներառյալ այն իրավիճակը, երբ այդ անդամ պետության տնտեսավարող սուբյեկտները նույնանման տվյալ ապրանքի արտահանումը միակողմանիորեն ուղղել են դեպի նոր շուկաներ).

6) այն պետությունում ընդունված չափանիշներին եւ (կամ) վարչական մյուս պահանջներին անհամապատասխանությունը, որի տարածք ներմուծվում է ապրանքը:

62. Սույն Արձանագրության 61-րդ կետում նշված հանգամանքների բացակայության դեպքում շահերի կոպիտ ոտնահարման փաստի առկայությունը սահմանվում է Միության դատարան ներկայացված կամ Միության դատարանի կողմից ինքնուրույն ձեռքբերված տեղեկությունների հիման վրա:

63. Սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի փաստը հաստատվում է սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ծավալի եւ ուսումնասիրությունն անցկացնող իրավասու մարմնի անդամ պետության շուկայում նույնանման ապրանքի գների եւ նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողների վրա այդ ներմուծման ազդեցության վերլուծության արդյունքների հիման վրա:

64. Սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ծավալը վերլուծելիս իրավասու մարմինը որոշում է, թե արդյոք ավելացել է սուբսիդավորված ապրանքի ներմուծման

ծավալը (բացարձակ ցուցանիշներով կամ այն անդամ պետությունում նույնանման ապրանքի արտադրության կամ սպառման առնչությամբ, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը):

65. Ուսումնասիրությունն անցկացնող իրավասու մարմնի անդամ պետության շուկայում նույնանման ապրանքի գների վրա սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ազդեցությունը վերլուծելիս իրավասու մարմինը պարզում է.

1) թե արդյո՞ք այդ անդամ պետության շուկայում սուբսիդավորվող ապրանքի գներն ավելի ցածր էին, քան նույնանման ապրանքի գները.

2) թե արդյո՞ք սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծումը հանգեցրել է այդ անդամ պետության շուկայում նույնանման ապրանքի գների նվազեցման.

3) թե արդյո՞ք սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծումը խոչընդոտել է նույնանման ապրանքի գների աճն այդ անդամ պետության շուկայում, ինչը տեղի կունենար այդպիսի ներմուծման բացակայության դեպքում:

66. Ազգային տնտեսության ճյուղի վրա սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ազդեցության վերլուծությունը ենթադրում է ազգային տնտեսության ճյուղի վիճակին առնչվող տնտեսական գործոնների գնահատում, այդ թվում՝

1) սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրության, վաճառքի, ուսումնասիրությունն անցկացնող իրավասու մարմնի անդամ պետության շուկայում դրա մասնաբաժնի, շահույթի, աշխատանքի արտադրողականության, ներգրավված ներդրումներից կամ արտադրական հզորությունների օգտագործումից ստացված եկամտի կրճատումը կամ ապագայում հնարավոր կրճատումը.

2) նույնանման ապրանքի գների վրա ազդող գործոններն այն անդամ պետության շուկայում, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը.

3) դրամական հոսքերի շարժի, նույնանման ապրանքի պաշարների, զբաղվածության մակարդակի, աշխատավարձի, արտադրության աճի տեմպերի, ներդրումներ ներգրավելու հնարավորության վրա բացասական ազդեցությունը կամ ապագայում հնարավոր բացասական ազդեցությունը:

67. Ազգային տնտեսության ճյուղի վրա սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ազդեցությունը գնահատվում է այն պետությունում նույնանման ապրանքի արտադրության նկատմամբ, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը, եթե առկա տվյալներով հնարավոր է առանձնացնել նույնանման ապրանքի արտադրությունն այնպիսի չափորոշիչների հիման վրա, ինչպիսիք են արտադրական գործընթացը, ապրանքի վաճառքը դրա արտադրողների կողմից եւ շահույթը: Եթե առկա տվյալներով հնարավոր չէ առանձնացնել նույնանման ապրանքի արտադրությունը, ապա սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ազդեցությունը ազգային տնտեսության ճյուղի վրա գնահատվում է այն ապրանքների ամենանեղ խմբի կամ անվանացանկի արտադրության նկատմամբ, որոնք ներառում են նույնանման ապրանքը եւ որոնց վերաբերյալ առկա են անհրաժեշտ տվյալներ:

68. Սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության փաստը հաստատվում է գործին առնչվող եւ իրավասու մարմնի տրամադրության տակ գտնվող բոլոր ապացույցների եւ տվյալների վերլուծության հիման վրա: Իրավասու մարմինը վերլուծում է նաեւ Միության մաքսային տարածք նույնանման ապրանքի ներմուծման, մյուս անդամ պետություններից մատակարարումների դինամիկան եւ ազդեցությունը: Ընդ որում, սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման ծավալը եւ ազգային տնտեսության ճյուղի վրա այդ ներմուծման ազդեցությունը վերլուծելու արդյունքում պարզված գործոններից ո՛չ մեկը եւ ո՛չ էլ մի քանիսը չեն կարող որոշիչ նշանակություն ունենալ սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայության փաստը հաստատելու համար: Իրավասու մարմինը, սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծումից բացի, վերլուծում է նաեւ այլ հայտնի գործոններ, որոնց հետեւանքով միեւնոյն ժամանակահատվածում ազգային տնտեսության ճյուղին վնաս է հասցվել: Այդ վնասն իրավասու մարմինը չի կարող որակել որպես սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնաս:

69. Սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի հաստատման դեպքում իրավասու մարմինը հաշվի է առնում առկա բոլոր գործոնները, այդ թվում՝ ստորեւ նշվածները՝

1) սուբսիդիայի կամ սուբսիդիաների բնույթը, չափը եւ առետրի վրա դրանց հնարավոր ազդեցությունը.

2) սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման աճի տեմպերը, որոնք վկայում են այդ ներմուծման հետագա աճի իրական հնարավորության մասին.

3) սուբսիդիա տրամադրած անդամ պետությունում սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողների համար բավարար հնարավորությունների առկայությունը կամ դրանց ընդլայնման ակնհայտ անխուսափելիությունը.

4) սուբսիդավորվող ապրանքի գների մակարդակը, եթե գների այդպիսի մակարդակը կարող է հանգեցնել նույնանման ապրանքի գնի նվազմանը կամ զսպմանն այն անդամ պետության շուկայում, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը, ինչպես նաեւ սուբսիդավորվող ապրանքի պահանջարկի հետագա աճին.

5) սուբսիդավորվող ապրանքի՝ արտադրողի մոտ եղած պաշարները:

70. Ընդ որում, սույն Արձանագրության 69–րդ կետում նշված գործոններից ո՛չ մեկը եւ ո՛չ էլ մի քանիսը չեն կարող որոշիչ նշանակություն ունենալ սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգը հաստատելու համար:

71. Ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելու վտանգի առկայության մասին որոշում ընդունվում է այն դեպքում, երբ սույն Արձանագրության 69–րդ կետում նշված գործոնների վերլուծության արդյունքներով անցկացվող ուսումնասիրության ընթացքում իրավասու մարմինը հանգել է այն եզրակացության, որ սուբսիդավորվող ապրանքի ներմուծումը շարունակելը եւ այդ ներմուծման հետեւանքով ազգային տնտեսության ճյուղին նյութական վնաս հասցնելն անխուսափելի են՝ փոխհատուցման միջոց չձեռնարկելու դեպքում:

72. Ուսումնասիրության անցկացման ընթացքում շահագրգիռ անձինք են համարվում՝

1) նույնանման ապրանքի ազգային արտադրողը, ազգային արտադրողների միավորումը, որի մասնակիցների մեծամասնությունը նույնանման ապրանքի արտադրող է.

2) ուսումնասիրության առարկա համարվող սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողը, նման սուբսիդավորվող ապրանքի արտադրողների միավորումը, որի մասնակիցների մեծամասնությունը տվյալ ապրանքի արտադրող է.

3) սուբսիդավորող անդամ պետությունը եւ (կամ) սուբսիդավորող անդամ պետության լիազոր մարմինը.

4) սպառողների հասարակական միավորումները (եթե ուսումնասիրության առարկա համարվող սուբսիդավորվող ապրանքը հիմնականում սպառվում է ֆիզիկական անձանց կողմից).

5) ուսումնասիրության առարկա համարվող սուբսիդավորվող ապրանքի սպառողները (եթե նրանք տվյալ ապրանքն օգտագործում են արտադրանքի արտադրության մեջ) եւ այդ սպառողների միավորումները:

73. Սույն Արձանագրության 1-ին կետում նշված շահագրգիռ անձինք ուսումնասիրության ընթացքում գործում են ինքնուրույն կամ իրենց ներկայացուցիչների միջոցով, որոնք ունեն պատշաճ կերպով ձեւակերպված լիազորություններ՝ այն անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան, որի իրավասու մարմինն անցկացնում է ուսումնասիրությունը:

Եթե ուսումնասիրության ընթացքում շահագրգիռ անձը գործում է լիազոր ներկայացուցչի միջոցով, ապա իրավասու մարմինն ուսումնասիրության առարկայի վերաբերյալ բոլոր տեղեկությունները փոխանցում է շահագրգիռ անձին միայն այդ ներկայացուցչի միջոցով:

74. Շահագրգիռ անձի կողմից իրավասու մարմին ներկայացված տեղեկություններն դիտվում են որպես գաղտնի այն դեպքում, երբ տվյալ անձը

ներկայացնում է այնպիսի հիմնավորումներ, որոնք վկայում են այն մասին, որ նման տեղեկությունների բացահայտման հետեանքով մրցակցության պայմաններում առավելություն կտրվի երրորդ անձին, կամ դա կհանգեցնի բացասական հետեանքների տվյալ տեղեկությունները տրամադրած անձի կամ այն անձի համար, որն ստացել է այդ տեղեկությունները: Գաղտնի տեղեկությունները չպետք է հրապարակվեն՝ առանց դրանք ներկայացրած շահագրգիռ անձի թույլտվության՝ բացառությամբ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:

Իրավասու մարմինը գաղտնի տեղեկություններ ներկայացրած շահագրգիռ անձից իրավունք ունի պահանջելու, որ վերջինս ներկայացնի այդ տեղեկությունների ոչ գաղտնի տարբերակը: Ոչ գաղտնի տարբերակը պետք է ներառի տվյալներ, որոնք բավարար են ներկայացված գաղտնի տեղեկությունների էությունը հասկանալու համար: Այն դեպքերում, երբ նշված պահանջին ի պատասխան շահագրգիռ անձը հայտարարում է, որ գաղտնի տեղեկություններն այդ տարբերակով չեն կարող տրամադրվել, տվյալ անձը պետք է ներկայացնի համապատասխան հիմնավորումներ:

Եթե իրավասու մարմինը հաստատի, որ շահագրգիռ անձի կողմից ներկայացված հիմնավորումներով հնարավոր չէ ներկայացված տեղեկությունները որակել որպես գաղտնի, կամ եթե գաղտնի տեղեկությունների ոչ գաղտնի տարբերակը չներկայացրած շահագրգիռ անձը չի ներկայացնում համապատասխան հիմնավորում կամ ներկայացնում է այնպիսի տվյալներ, որոնք չեն դիտվում որպես հիմնավորում, ապա իրավասու մարմինը կարող է հաշվի չառնել այդ տեղեկությունները:

75. Իրավասու մարմինը գաղտնի տեղեկությունների հրապարակման համար կրում է պատասխանատվություն՝ նախատեսված իր անդամ պետության օրենսդրությամբ:

VI. Ընդհանուր բացառությունները

76. Սույն Արձանագրության մեջ ոչինչ չպետք է մեկնաբանվի՝

1) որպես որեւէ անդամ պետությանը ներկայացվող պահանջ այնպիսի տեղեկություններ տրամադրելու մասին, որոնց բացահայտումը այն համարում է հակասող իր անվտանգության էական շահերին.

2) որպես խոչընդոտ ցանկացած անդամ պետության կողմից այնպիսի գործողություններ ձեռնարկելու համար, որոնք այն անհրաժեշտ կհամարի իր անվտանգության էական շահերը պաշտպանելու համար.

գործողություններ՝ կապված ճեղքվող նյութերի կամ այն նյութերի հետ, որոնցից դրանք արտադրվում են.

գործողություններ՝ կապված զենքի, զինամթերքի եւ ռազմամթերքի, ինչպես նաեւ այլ ապրանքների եւ նյութերի մշակման, արտադրության ու առետրի հետ, որոնք իրականացվում են ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն՝ զինված ուժերին մատակարարելու նպատակով.

գործողություններ, որոնք ձեռնարկվում են պատերազմի ժամանակ կամ միջազգային հարաբերությունների շրջանակներում առաջացած այլ արտակարգ իրավիճակներում.

3) որպես խոչընդոտ ցանկացած անդամ պետության կողմից ամբողջ աշխարհում խաղաղության եւ միջազգային անվտանգության պահպանման նպատակով Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրության համաձայն իր պարտավորությունների կատարմանն ուղղված ցանկացած գործողություն ձեռնարկելու համար:

77. Սույն Արձանագրության դրույթները չեն խոչընդոտում անդամ պետություններին կիրառելու առեւտուրը խաթարող հատուկ սուբսիդիաներ, եթե այդ սուբսիդիաները սահմանվում են բացառիկ հանգամանքներում (պայմանով, որ այդ միջոցներն ուղղված չլինեն մյուս անդամ պետությունների տարածքից ապրանքների ներմուծման սահմանափակմանը, եւ այդ միջոցները չկրեն խտրական բնույթ), եւ եթե դրանք սահմանելը պայմանավորված է հետեւյալը պաշտպանելու անհրաժեշտությամբ՝

1) հասարակական բարոյականությունը, հասարակական կարգուկանոնը եւ պետական անվտանգությունը.

2) մարդկանց, կենդանիների եւ բույսերի կյանքը կամ առողջությունը.

3) գեղարվեստական, պատմական կամ հնագիտական արժեք ունեցող ազգային հարստությունը.

4) մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքները.

5) սպառվող բնական պաշարները (եթե նման միջոցներն իրականացվում են ներքին արտադրությունը կամ սպառումը սահմանափակելու հետ միաժամանակ):

VII. Հատուկ սուբսիդիաներ, որոնց տրամադրումը չի համարվում հիմք փոխհատուցման միջոցներ ընդունելու համար

78. Փոխհատուցման միջոցների ընդունման համար հիմք չի համարվում այնպիսի հատուկ սուբսիդիայի տրամադրումը, ինչպիսին է տնտեսավարող սուբյեկտների, ինչպես նաեւ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների եւ գիտական կազմակերպությունների կողմից տնտեսավարող սուբյեկտների հետ պայմանագրային հիմունքներով իրականացվող հետազոտական գործունեության համար օգնությունը՝ պայմանով, որ այդ օգնությունը ծածկի արդյունաբերական հետազոտությունների արժեքի 75%-ից ոչ ավելին կամ նախամրցակցային փուլում մշակումների արժեքի 50%-ից ոչ ավելին, եւ որ այն տրամադրվի բացառապես հետեւյալ ծախսերը ծածկելու համար՝

1) անձնակազմի հետ կապված ծախսերը (հետազոտողներ, տեխնիկական աշխատողներ եւ այլ օժանդակ աշխատողներ, որոնք զբաղվում են բացառապես հետազոտական գործունեությամբ).

2) այն գործիքների, սարքավորումների, հողի եւ կառույցների հետ կապված ծախսերը, որոնք բացառապես եւ մշտապես օգտագործվում են հետազոտական գործունեության համար (բացառությամբ առետրային հիմունքներով վաճառքի).

3) այն խորհրդատվական եւ համարժեք ծառայությունների հետ կապված ծախսերը, որոնք օգտագործվում են բացառապես հետազոտական գործունեության համար (ներառյալ գիտական հետազոտությունների արդյունքների, տեխնիկական գիտելիքների, արտոնագրերի եւ այլնի գնում)։

4) հավելյալ վերադիր ծախսերը, որոնք կատարվել են ուղղակիորեն հետազոտական գործունեության հետեւանքով։

5) մյուս ընթացիկ ծախսերը (նյութերի, ապահովման եւ այլնի հետ կապված), որոնք կատարվել են ուղղակիորեն հետազոտական գործունեության արդյունքում։

79. Սույն բաժնի նպատակներով՝ «արդյունաբերական հետազոտություններ» եզրույթը նշանակում է ծրագրված հետազոտություններ կամ կարելուագույն հետազոտություններ՝ ուղղված նոր գիտելիքների բացահայտմանն այն նկատառումով, որ այդ գիտելիքները կարող են օգտակար լինել նոր ապրանքներ, տեխնոլոգիական գործընթացներ կամ ծառայություններ մշակելու համար, ինչպես նաեւ գոյություն ունեցող ապրանքները, գործընթացները կամ ծառայությունները զգալիորեն բարելավելու համար։

«Նախամրցակցային փուլում մշակումներ» եզրույթը նշանակում է արդյունաբերական հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա վաճառքի կամ օգտագործման համար նախատեսված նոր, ձեւափոխված կամ բարելավված ապրանքների, տեխնոլոգիական գործընթացների կամ ծառայությունների նախագծերի, գծագրերի կամ մանրակերտների կազմումը (այդ թվում՝ առետրային նպատակներով օգտագործման համար ոչ պիտանի առաջին նախատիպի ստեղծումը)։ Նշված մշակումները կարող են ներառել նաեւ այլընտրանքային ապրանքների, եղանակների կամ ծառայությունների կոնցեպցիայի մշակումը եւ դիզայնը, ինչպես նաեւ նախնական ցուցադրական կամ փորձնական ծրագրերը՝ պայմանով, որ դրանք չեն կարող հարմարեցվել կամ օգտագործվել արդյունաբերական կիրառման կամ առետրային շահագործման նպատակներով։ Նշված մշակումները չեն վերաբերում գոյություն ունեցող ապրանքների, արտադրական գծերի, մշակման գործընթացների, ծառայությունների եւ մյուս

սովորական գործողությունների ընթացիկ եւ պարբերական փոփոխություններին, նույնիսկ եթե այդ փոփոխությունները հանգեցնում են բարելավումների:

80. Սույն Արձանագրության 78-րդ կետում նշված՝ օգնության թույլատրելի մակարդակը, որը փոխհատուցման միջոցներ ընդունելու հիմք չի ծառայում, սահմանվում է համապատասխան այն ծախսերի ընդհանուր գումարի համար, որոնք կատարվել են որոշակի նախագծի իրականացման ժամանակահատվածում:

Արդյունաբերական հետազոտություններն ու նախամրցակցային փուլի մշակումները միավորող ծրագրերի իրականացման դեպքում օգնության թույլատրելի մակարդակը, որը հիմք չի ծառայում միջոցներ ընդունելու համար, չպետք է լինի այդ երկու կատեգորիաների համար թույլատրելի մակարդակների թվաբանական միջինից ավելի բարձր, որը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով սույն ենթակետի սույն Արձանագրության 78-րդ կետում նշված համապատասխան բոլոր ծախսերը:

81. Սույն Արձանագրության դրույթները չեն կիրառվում հիմնարար գիտական այն հետազոտությունների նկատմամբ, որոնք անկախ կերպով իրականացվում են բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների կամ գիտական հաստատությունների կողմից: «Հիմնարար հետազոտություններ» եզրույթը նշանակում է ընդհանուր գիտական եւ տեխնիկական այն գիտելիքների ընդլայնումը, որոնք կապված չեն արդյունաբերական կամ առևտրային նպատակների հետ:

82. Անդամ պետության տարածքում գտնվող ոչ բարեկեցիկ շրջաններին, տարածքային զարգացման ընդհանուր շրջանակներում տրամադրվող օգնությունը համարվում է ոչ հատուկ (հաշվի առնելով սույն Արձանագրության II բաժնի դրույթները) եւ բաշխվում է համապատասխան շրջանների միջեւ՝ պայմանով, որ՝

1) ոչ բարեկեցիկ յուրաքանչյուր շրջան պետք է լինի հստակորեն սահմանազատված պարփակ վարչական եւ տնտեսական գոտի:

2) այդ շրջանը դիտարկվում է որպես ոչ բարեկեցիկ՝ այնպիսի չեզոք եւ օբյեկտիվ չափորոշիչների հիման վրա, որոնք վկայում են այն մասին, որ շրջանի դժվարություններն առաջանում են ոչ միայն ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով (այդ չափորոշիչները պետք է հստակորեն սահմանված լինեն

օրենքներում, կանոններում կամ այլ պաշտոնական փաստաթղթերում այնպես, որ դրանք հնարավոր լինի ստուգել)։

3) սույն կետի 2-րդ ենթակետում նշված չափորոշիչները ներառում են տնտեսական զարգացման գնահատումը, որը հիմնված է եռամյա ժամանակահատվածի համար հաշվարկված հետեյալ ցուցանիշներից առնվազն մեկի վրա (այդպիսի հաշվարկը կարող է լինել կոմպլեքսային, եւ դրանում կարող են հաշվի առնվել այլ գործոններ)՝

բնակչության մեկ շնչի հաշվով եկամուտը կամ տնային տնտեսության հաշվով եկամուտը կամ բնակչության մեկ շնչի հաշվով համախառն ներքին արդյունքի մեծությունը, որը չպետք է գերազանցի համապատասխան տարածքի համար միջին ցուցանիշի 85%-ը,

գործազրկության մակարդակը, որը պետք է կազմի տվյալ տարածքի համար միջին ցուցանիշի առնվազն 110%-ը։

83. «Տարածքային զարգացման ընդհանուր շրջանակներ» նշանակում է, որ շրջաններում սուբսիդավորման ծրագրերը կազմում են տարածքային զարգացման՝ ներքին հետեւողական եւ համընդհանուր կիրառելի քաղաքականության մի մաս, եւ որ շրջանների զարգացման համար սուբսիդիաները չեն տրամադրվում առանձին աշխարհագրական այն կետերին, որոնք շրջանի զարգացման վրա որեւէ ազդեցություն չեն ունենում կամ գրեթե չեն ունենում։

«Չեզոք եւ օբյեկտիվ չափորոշիչներ» նշանակում է այնպիսի չափորոշիչներ, որոնց միջոցով որոշակի շրջանների չեն տրվում ավելի մեծ արտոնություններ, քան անհրաժեշտ է տարածքային զարգացման քաղաքականության շրջանակներում շրջանների միջեւ տարբերությունները վերացնելու կամ նվազեցնելու համար։ Այս առումով սուբսիդավորման տարածքային ծրագրերում ներառվում են օգնության այն առավելագույն գումարները, որոնք կարող են տրամադրվել սուբսիդավորվող յուրաքանչյուր նախագծի համար։ Այդ առավելագույն գումարները տարբերակվում են՝ ելնելով այն շրջանների զարգացման մակարդակից, որոնց ցուցաբերվում է օգնությունը, եւ արտահայտվում են ներդրումների նպատակով կատարվող ծախսերի

կամ աշխատատեղերի ստեղծման համար կատարվող ծախսերի միջոցով: Այդ գումարների սահմաններում օգնությունը բաշխվում է բավականաչափ ընդլայնված կերպով՝ սուբսիդիաների արտոնյալ օգտագործումից կամ, սույն Արձանագրության II բաժնի համաձայն, որոշ ձեռնարկություններին անհամաչափորեն մեծ գումարներ տրամադրելուց խուսափելու համար:

84. Փոխհատուցման միջոցների ընդունման համար հիմք չի համարվում նաեւ աջակցությունը՝ գոյություն ունեցող արտադրական հզորությունները («գոյություն ունեցող արտադրական հզորություններ» եզրույթը նշանակում է այն արտադրական հզորությունները, որոնք շահագործման մեջ են գտնվել առնվազն երկու տարի՝ նախքան շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն առնչվող նոր պահանջներ սահմանելը) շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն առնչվող՝ օրենսդրությամբ եւ (կամ) նորմատիվ ակտերով նախատեսված այն նոր պահանջներին համապատասխանեցման հարցում, որոնք տնտեսավարող սուբյեկտների համար ենթադրում են լրացուցիչ սահմանափակումներ եւ ֆինանսական բեռի մեծացում՝ պայմանով, որ այդ աջակցությունը՝

1) լինի մեկանգամյա, չկրկնվող միջոց.

2) կազմի համապատասխանեցման հետ կապված ծախսերի 20%-ից ոչ ավելին.

3) չձածկի սուբսիդավորվող սարքավորման փոխարինման եւ շահագործման հետ կապված այն ծախսերը, որոնք ամբողջությամբ պետք է կատարեն ձեռնարկությունները.

4) անմիջականորեն եւ համամասնորեն կապված լինի տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից աղտոտման ծրագրվող կրճատման հետ եւ չձածկի արտադրական ծախսերի այն խնայողությունը, որին կարելի է հասնել.

5) հասանելի լինի բոլոր այն տնտեսավարող սուբյեկտների համար, որոնք կարող են անցում կատարել նոր սարքավորումների եւ (կամ) արտադրական գործընթացների:

VIII. Փոխհատուցման ու պատասխան միջոցների սահմանումը եւ կիրառումը

85. Մեկ անդամ պետության իրավասու մարմինն իրավունք ունի իրականացնելու ուսումնասիրություն սույն Արձանագրության դրույթներին մյուս անդամ պետությունների տարածքում տրամադրվող սուբսիդիաների համապատասխանության վերաբերյալ կամ սույն Արձանագրության 11-րդ կետում նշված միջոցները սույն Արձանագրության V բաժնով սահմանված կարգով մյուս անդամ պետությունների կողմից կիրառելու հարցի վերաբերյալ: Ուսումնասիրությունը նախաձեռնած իրավասու մարմինը անդամ պետություններին տեղեկացնում է ուսումնասիրությունն սկսելու մասին: Անդամ պետությունների իրավասու մարմիններն իրավունք ունեն պահանջելու ուսումնուսիրության ընթացքի վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկությունները:

86. Եթե իրականացված ուսումնասիրության արդյունքում մեկ անդամ պետության իրավասու մարմինը պարզում է, որ մյուս անդամ պետության սուբսիդավորող մարմինը տրամադրում է հատուկ սուբսիդիա, եւ այդ հատուկ սուբսիդիան վնաս է հասցնում այն անդամ պետության ազգային տնտեսության ճյուղին, որի իրավասու մարմինը իրականացնում է ուսումնասիրությունը, ապա այդ իրավասու մարմինը սուբսիդավորող անդամ պետությանը կարող է փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում փոխանցել: Նշված դիմումը պետք է պարունակի ապացույցներ սուբսիդիաների՝ սույն Արձանագրության դրույթներին անհամապատասխանության մասին:

87. Եթե ըստ սույն Արձանագրության 6-րդ կետի համաձայն իրականացված քննության արդյունքների՝ Հանձնաժողովի կողմից հաստատվում է որեւէ անդամ պետության ազգային տնտեսության ճյուղին հասցված վնասի առկայությունը, ապա այդ անդամ պետության իրավասու մարմինը սուբսիդավորող անդամ պետությանը կարող է փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմում փոխանցել: Նշված դիմումը պետք է պարունակի ապացույցներ սուբսիդիայի՝ Պայմանագրի 93-րդ հոդվածի 6-րդ կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն անթույլատրելիության մասին:

Անդամ պետությունները փոխհատուցման միջոցներ չեն կիրառում սույն Արձանագրության 6-րդ կետի համաձայն Հանձնաժողովի կողմից համաձայնեցված սուբսիդիաների դեպքում:

Սույն կետի դրույթների կիրառումն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով սույն Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված անցումային դրույթները:

88. Փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին դիմումը կարող է բավարարվել կամավոր հիմունքներով այդ դիմումն ստացած անդամ պետության կողմից երկու ամիսը չգերազանցող ժամանակահատվածում կամ վեճերի կարգավորման արդյունքների հիման վրա:

89. Այն անդամ պետությունը, որը դիմում է ստացել փոխհատուցման այնպիսի միջոց կիրառելու մասին, որի իրավաչափությունն այդ անդամ պետությունն ընդունել է կամավոր հիմունքներով կամ սույն Պայմանագրի 93-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն վեճերի կարգավորման արդյունքների հիման վրա, 30 օրացուցային օրերի ընթացքում սահմանում է փոխհատուցման միջոց՝ դիմումի համաձայն:

90. Սույն Արձանագրության 89-րդ կետի համաձայն սահմանվող փոխհատուցման միջոցը գոյանում է փոխհատուցման միջոց կիրառելու վերաբերյալ դիմումի մեջ նշված՝ տրամադրված սուբսիդիայի գումարից եւ այդ դրամական միջոցները (գույքը) օգտագործելու ամբողջ ժամանակահատվածի համար սուբսիդիայի գումարին հավելագրված տոկոսից:

Սուբսիդիայի գումարը հաշվարկվում է սույն Արձանագրության համաձայն:

Տոկոսադրույքը հավասար է սուբսիդիան տրամադրելու պահին գործող եւ սուբսիդավորող անդամ պետության Կենտրոնական (Ազգային) բանկի կողմից սահմանված վերաֆինանսավորման դրույքի մեկուկես չափին: Ընդ որում, տոկոսադրույքը հաշվարկվում է սուբսիդիան տրամադրելու օրվանից մինչեւ փոխհատուցման միջոցի կատարման օրն ընկած ամբողջ ժամանակահատվածի նկատմամբ բարդ տոկոս կիրառելու միջոցով:

Բարդ տոկոս նշանակում է տոկոս, որը յուրաքանչյուր տարի հավելագրվում է գումարին եւ նախորդ տարվա ընթացքում դրան հավելագրված տոկոսներին:

91. Փոխհատուցման միջոցը համարվում է կատարված այն բանից հետո, երբ սուբսիդիայի գումարը, հաշվի առնելով համապատասխան տոկոսները, գանձվել է սուբսիդիա ստացողից եւ փոխանցվել սուբսիդավորող անդամ պետության բյուջե:

92. Փոխհատուցման միջոցը չի համարվում կատարված, եթե այն գանձվում է սույն Արձանագրության 91-րդ կետում նշված աղբյուրներից բացի այլ աղբյուրներից:

Դիմումը ներկայացրած անդամ պետության եւ պատասխանող անդամ պետության փոխհամաձայնությամբ փոխհատուցման միջոցի գանձման աղբյուրները կարող են փոփոխվել՝ բացառապես սուբսիդիան ստացողի կողմից փոխհատուցման միջոցը կազմող միջոցների վճարումից խուսափելը կանխելու համար:

93. Փոխհատուցման միջոցի կատարումը բավարար հիմք է՝ համարելու, որ փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին բավարարում ստացած դիմումին ընթացք է տրվել: Ընդ որում, անդամ պետությունը նման դիմումին ընթացք է տալիս այնպիսի ժամկետում, որը չի գերազանցում նշված դիմումը բավարարելու օրվանից հետո մեկ օրացուցային տարին:

94. Եթե փոխհատուցման միջոց կիրառելու մասին բավարարում ստացած դիմումին անդամ պետությունն ընթացք չի տալիս սահմանված ժամկետում, դիմում ներկայացրած անդամ պետությունն իրավասու է կիրառելու պատասխան այնպիսի միջոցներ, որոնք պետք է մոտավորապես համաչափ լինեն փոխհատուցման միջոցին:

Սույն Պայմանագրի նպատակներով «պատասխան միջոցներ» նշանակում է պատասխան միջոց սահմանած անդամ պետության կողմից այն անդամ պետության նկատմամբ, որի դեմ սահմանվել է պատասխան միջոցը, նրանց միջեւ գործող առեւտրատնտեսական բնույթի պայմանագրերից բխող իր պարտավորությունների կատարման ժամանակավոր դադարեցում (բացառությամբ նավթային եւ գազային ոլորտներին առնչվող պայմանագրերի):

Պատասխան միջոցները կրում են ժամանակավոր բնույթ եւ կիրառվում են դիմումը ներկայացրած անդամ պետության կողմից միայն այնքան ժամանակ, քանի դեռ սույն Պայմանագրի դրույթները խախտող միջոցը չեղյալ չի հայտարարվել կամ

փոփոփվել այնպես, որ համապատասխանի Պայմանագրի դրույթներին, կամ քանի դեռ անդամ պետություններն այլ բանի շուրջ պայմանավորվել:

IX. Ծանուցումները

95. Անդամ պետությունները (անդամ պետությունների լիազոր մարմինները) յուրաքանչյուր տարի դեկտեմբերի 1-ից ոչ ուշ հերթական տարվա ընթացքում դաշնային (հանրապետական) եւ շրջանային (մունիցիպալ, տեղական) մակարդակներով տրամադրման համար նախատեսվող բոլոր սուբսիդիաների մասին ծանուցում են միմյանց եւ Հանձնաժողովին:

Անդամ պետությունները տրամադրվող սուբսիդիաների վերաբերյալ տեղեկությունները չեն համարում գաղտնի՝ բացառությամբ սույն Արձանագրության 76-րդ կետով նախատեսված դեպքերի:

96. Սույն Արձանագրության 95-րդ կետի համաձայն ծանուցումների համար տեղեկությունների աղբյուր են համարվում դաշնային (հանրապետական) բյուջեների, ինչպես նաեւ վարչատարածքային միավորների բյուջեների նախագծերի ծախսային մասերը:

97. Անդամ պետությունները (անդամ պետությունների իրավասու մարմինները) եռամսյակը մեկ, սակայն ոչ ուշ, քան հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա 30-ը, միմյանց եւ Հանձնաժողով են ներկայացնում սահմանված ձեով կազմված ծանուցումները հաշվետու եռամսյակի ընթացքում դաշնային (հանրապետական) եւ շրջանային (մունիցիպալ, տեղական) մակարդակներով տրամադրված սուբսիդիաների մասին:

Սույն կետի դրույթների կիրառումը իրականացվում է՝ հաշվի առնելով սույն Պայմանագրի 105-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված անցումային դրույթները:

98. Անդամ պետությունները (անդամ պետությունների իրավասու մարմինները) յուրաքանչյուր տարի, սակայն ոչ ուշ, քան հաշվետու տարվան հաջորդող հուլիսի 1-ը, միմյանց եւ Հանձնաժողով են ներկայացնում սահմանված ձեով կազմված

ծանուցումները հաշվետու տարվա ընթացքում դաշնային (հանրապետական) եւ շրջանային (մունիցիպալ, տեղական) մակարդակներով տրամադրված սուբսիդիաների մասին: Նշված ծանուցման մեջ պետք է ներառվեն բավարար տեղեկություններ, որպեսզի մյուս անդամ պետության լիազոր մարմինը եւ Հանձնաժողովը կարողանան գնահատել տրամադրվող սուբսիդիաների գումարն ու դրանց համապատասխանությունը սույն Արձանագրության դրույթներին:

99. Անդամ պետությունների (անդամ պետությունների լիազոր մարմինների)՝ սուբսիդիաների վերաբերյալ սույն բաժնով նախատեսված ծանուցումների ձեւերը, ինչպես նաեւ դրանք լրացնելու կարգը սահմանվում են Հանձնաժողովի կողմից՝ անդամ պետությունների հետ համաձայնեցմամբ:

100. Սուբսիդիաների վերաբերյալ ծանուցումների մեջ նշվում են հետեւյալ տեղեկությունները՝

1) սուբսիդավորման ծրագրի անվանումը (դրա առկայության դեպքում) սուբսիդիայի համառոտ նկարագիրը կամ դրա մասին նշում (օրինակ՝ «Փոքր ձեռնարկատիրության զարգացում»).

2) հաշվետու ժամանակահատվածը, որի համար ներկայացվում է ծանուցումը.

3) սուբսիդիայի հիմնական նշանակությունը եւ (կամ) նպատակը (սուբսիդիայի տրամադրման նպատակին վերաբերող տվյալները, որպես կանոն, ներառված են այն նորմատիվ իրավական ակտի մեջ, որի համաձայն տրամադրվում է սուբսիդիան).

4) սուբսիդիա տրամադրելու հիմքը (այն նորմատիվ իրավական ակտի անվանումը, որի համաձայն տրամադրվում է սուբսիդիան, ինչպես նաեւ տվյալ ակտի համառոտ նկարագիրը).

5) սուբսիդիայի ձեւը (դրամաշնորհ, փոխառություն, հարկային արտոնություն եւ այլն).

6) այն սուբյեկտը (արտադրողը, արտահանողը կամ այլ անձ), որին տրամադրվում է սուբսիդիան, եւ սուբսիդիայի տրամադրման կարգը (թե ինչ

միջոցների օգնությամբ է տրամադրվում սուբսիդիան՝ ապրանքի միավորի համար՝ սահմանված կամ փոփոխվող գումարով (երկրորդ տարբերակի դեպքում անհրաժեշտ է հստակեցնել գումարը սահմանելու մեխանիզմը)), ինչպես նաև սուբսիդիայի տրամադրման մեխանիզմն ու պայմանները.

7) սուբսիդիայի չափը (սուբսիդիայի համար հատկացված տարեկան կամ ընդհանուր գումարը՝ արտադրանքի միավորի համար).

8) սուբսիդիայի գործողության տեւողությունը եւ (կամ) սուբսիդիայի համար կիրառելի ժամանակային ցանկացած այլ սահմանափակում՝ (ներառյալ սուբսիդիան տրամադրելու (տրամադրումը դադարեցնելու) ամսաթիվը).

9) տվյալներ առետրի վրա ազդեցության վերաբերյալ (վիճակագրական տվյալներ, որոնք թույլ են տալիս գնահատել սուբսիդիայի ազդեցությունը առետրի վրա:

101. Հնարավորության դեպքում անհրաժեշտ է, որ սույն Արձանագրության 100-րդ կետում նշված տեղեկությունները ներառեն վիճակագրական տվյալներ սուբսիդավորվող ապրանքների կամ ոլորտների արտադրության, սպառման, ներմուծման եւ արտահանման մասին՝

1) վերջին երեք տարիների համար, որոնց վերաբերյալ առկա են վիճակագրական տվյալներ,

2) սուբսիդիայի սահմանմանը կամ սուբսիդիայի վերջին կարելու փոփոխությանը նախորդող տարվա համար:

Հավելված

«Արդյունաբերական սուբսիդիաների տրամադրման միասնական կանոնների մասին» արձանագրության

Միջոցների ցանկ, որոնց նկատմամբ «Արդյունաբերական սուբսիդիաներ տրամադրելու միասնական կանոնների մասին» արձանագրության դրույթները չեն կիրառվում

Միջոցի նկարագիրը	Անցումային ժամանակահատվածը՝ միջոցի առնչությամբ
------------------	--

I. Բելառուսի Հանրապետություն

«Ուղեւորատար մեքենաների արտադրության զարգացման համար կիրառվող միջոցների մասին» Բելառուսի Հանրապետության նախագահի 2009 թվականի ապրիլի 4-ի թիվ 175 հրամանագրի եւ «Բելառուսի Հանրապետության, Ղազախստանի Հանրապետության եւ Ռուսաստանի Դաշնության Մաքսային միության միասնական մաքսասակագնային կարգավորման մասին» Հանձնաժողովի 2009 թվականի նոյեմբերի 27-ի թիվ 130 որոշման համաձայն կնքված ներդրումային համաձայնագրերի առնչությամբ կիրառվող միջոցները*

մինչեւ 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը, եթե այլ բան նախատեսված չլինի «Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը Բելառուսի Հանրապետության միանալու մասին» արձանագրությամբ

II. Ղազախստանի Հանրապետություն

1. Արտահանմանն ուղղված արտադրության համար բանկային վարկերի տոկոսադրույքների դիմաց սուբսիդիայի տրամադրումը՝ «2020 թվականի ձեռնարկատիրության ճանապարհային քարտեզ» ծրագիրը հաստատելու մասին» Ղազախստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի ապրիլի 13-ի թիվ 301 որոշման համաձայն

մինչեւ 2016 թվականի հուլիսի 1-ը՝ այն վարկերի համար, որոնք տրամադրվել են վարկային կազմակերպությունների կողմից մինչեւ 2011 թվականի հուլիսի 1-ը

Միջոցի նկարագիրը	Անցումային ժամանակահատվածը՝ միջոցի առնչությամբ
------------------	--

2. Բավարար վերամշակման չափանիշների համաձայն դազախսական ճանաչված ապրանքների ազատումը մաքսատուրքերից եւ հարկերից՝ ազատ պահեստից Մաքսային միության տարածքի մնացած մաս արտահանելիս՝ «Բյուջե մուտքագրվող հարկերի եւ պարտադիր վճարների մասին» (Հարկային օրենսգիրք) Ղազախստանի Հանրապետության 2008 թվականի դեկտեմբերի 10-ի թիվ 99-Ս օրենսգրքին, «Ապրանքի ծագման երկիրը որոշելու, ապրանքի ծագման վերաբերյալ փորձաքննության ակտ կազմելու ու տրամադրելու եւ ապրանքի ծագման մասին հավաստագիր ձեւակերպելու, հաստատելու եւ տրամադրելու կանոնները հաստատելու մասին» Ղազախստանի Հանրապետության Կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի թիվ 1647 որոշմանը, «Ազատ մաքսային պահեստների եւ ազատ մաքսային պահեստի մաքսային ընթացակարգի մասին» 2010 թվականի հունիսի 18-ի համաձայնագրին համապատասխան

մինչեւ 2017 թվականի հունվարի 1-ը

3. Բավարար վերամշակման չափանիշների համաձայն դազախսական ճանաչված ապրանքների ազատումը մաքսատուրքերից եւ հարկերից՝ հատուկ տնտեսական գոտիների տարածքից Մաքսային միության մաքսային տարածք արտահանելիս՝ «Մաքսային միության մաքսային տարածքում ազատ (հատուկ, առանձնահատուկ) տնտեսական գոտիներին եւ ազատ մաքսային գոտու մաքսային ընթացակարգին առնչվող հարցերի մասին» 2010 թվականի հունիսի 18-ի համաձայնագրին, «Ղազախստանի Հանրապետությունում հատուկ տնտեսական գոտիների մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2011 թվականի հուլիսի 21-ի թիվ 469-Վ օրենքին եւ «Ապրանքի ծագման երկիրը որոշելու, ապրանքի ծագման վերաբերյալ փորձաքննության ակտ կազմելու ու տրամադրելու եւ ապրանքի ծագման մասին հավաստագիր ձեւակերպելու, հաստատելու եւ տրամադրելու կանոնները հաստատելու մասին» Ղազախստանի Հանրապետության Կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի

մինչեւ 2017 թվականի հունվարի 1-ը

Միջոցի նկարագիրը	Անցումային ժամանակահատվածը՝ միջոցի առնչությամբ
------------------	--

22-ի թիվ 1647 որոշմանը համապատասխան

4. ««Շարժիչային տրանսպորտային միջոցների արդյունաբերական հավաքման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հետ կնքված համաձայնագրի կնքմանը, պայմաններին եւ տիպային ձեւին առնչվող որոշ հարցերի վերաբերյալ» Ղազախստանի Հանրապետության ինդուստրիայի եւ նոր տեխնոլոգիաների նախարարության 2010 թվականի հունիսի 11-ի թիվ 113 որոշման եւ «Բելառուսի Հանրապետության, Ղազախստանի Հանրապետության եւ Ռուսաստանի Դաշնության Մաքսային միության միասնական մաքսասակագնային կարգավորման մասին» Մաքսային միության հանձնաժողովի 2009 թվականի նոյեմբերի 27-ի թիվ 130 որոշման համաձայն կնքված ներդրումային համաձայնագրերի առնչությամբ կիրառվող միջոցները*

մինչեւ 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ը, եթե այլ բան նախատեսված չլինի «Առետրի համաշխարհային կազմակերպությանը Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին» արձանագրությամբ

5. Ղազախստանի Հանրապետության կառավարության եւ ընդերքօգտագործողի միջեւ «Ընդերքի եւ ընդերքի օգտագործման մասին» Ղազախստանի Հանրապետության 2010 թվականի հունիսի 24-ի թիվ 291-IV օրենքի համաձայն կնքված ընդերքի օգտագործման պայմանագրերում նշված տեղային պարունակությունը

մինչեւ 2023 թվականի հունվարի 1-ը, եթե այլ բան նախատեսված չլինի «Առետրի համաշխարհային կազմակերպությանը Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին» արձանագրությամբ

6. Տեղային պարունակությունն այն գնումների դեպքում, որոնք իրականացվում են «Սամրուկ-Կազին» Ազգային բարեկեցության հիմնադրամի (ԱԲՀ) եւ այնպիսի կազմակերպությունների կողմից, որոնցում քվեարկող բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) 50%-ը եւ ավելին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն տնօրինում է «Սամրուկ-Կազին» ԱԲՀ-ն, ինչպես նաեւ այն ընկերություններում, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են պետությանը (պետության մասնաբաժինը, որոնցում կազմում է 50 % եւ ավելի)՝ «Ազգային բարեկեցության հիմնադրամի մասին» Ղազախստանի

մինչեւ 2016 թվականի հունվարի 1-ը, եթե այլ բան նախատեսված չլինի «Առետրի համաշխարհային կազմակերպությանը Ղազախստանի Հանրապետության միանալու մասին» արձանագրությամբ

Միջոցի նկարագիրը	Անցումային ժամանակահատվածը՝ միջոցի առնչությամբ
------------------	--

Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 1-ի թիվ 550-IV օրենքի եւ «Այն ազգային կառավարող հոլդինգի, ազգային հոլդինգների, ազգային ընկերությունների եւ կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ապրանքների, աշխատանքների եւ ծառայությունների գնման տիպային կանոնները հաստատելու մասին, որոնց բաժնետոմսերի (մասնաբաժնի) հիսուն տոկոսը եւ ավելին ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն պատկանում են ազգային կառավարող հոլդինգին, ազգային հոլդինգին, ազգային ընկերությանը» Ղազախստանի Հանրապետության Կառավարության 2009 թվականի մայիսի 28-ի թիվ 787 որոշման համաձայն

III. Ռուսաստանի Դաշնություն

1. Մինչեւ 2011 թվականի փետրվարի 28-ը կնքված ներդրումային համաձայնագրերի առնչությամբ կիրառվող միջոցները, որոնք ներառում են «Հայրենական ավտոմոբիլային արդյունաբերության զարգացման համար ներդրումներ ներգրավելու նպատակով լրացուցիչ միջոցների մասին» Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի 1998 թվականի փետրվարի 5-ի թիվ 135 հրամանագրի, «Արդյունաբերական հավաքման համար ներմուծվող ավտոմեքենաների մասերի առնչությամբ Ռուսաստանի Դաշնության մաքսային սակագնի փոփոխության մասին» Ռուսաստանի Դաշնության կառավարության 2005 թվականի մարտի 29-ի թիվ 166 որոշման, «Բելառուսի Հանրապետության, Ղազախստանի Հանրապետության եւ Ռուսաստանի Դաշնության Մաքսային միության միասնական մաքսային սակագնային կարգավորման մասին» Մաքսային միության հանձնաժողովի 2009 թվականի նոյեմբերի 27-ի թիվ 130 որոշման դրույթներ*

անցումային ժամանակահատվածը համապատասխանում է համաձայնագրերի գործողության՝ ստորագրելու պահին սահմանված ժամկետին եւ կարող է երկարաձգվել «Մարաքեշի համաձայնագրին Ռուսաստանի Դաշնության միանալու մասին» 2011 թվականի դեկտեմբերի 16-ի արձանագրությամբ նախատեսված ժամկետով, սակայն չի կարող գերազանցել երկու օրացուցային տարիները

2. «Կալինինգրադի մարզում հատուկ տնտեսական գոտու մասին եւ Ռուսաստանի Դաշնության որոշ օրենսդրական ակտերում փոփոխություններ կատարելու մասին» 2006

մինչեւ 2016 թվականի ապրիլի 1-ը

Միջոցի նկարագիրը	Անցումային ժամանակահատվածը՝ միջոցի առնչությամբ
------------------	--

թվականի հունվարի 10-ի թիվ 16-ՖՁ դաշնային օրենքի համաձայն կիրառվող միջոցները

* Կիրառվում են՝ հաշվի առնելով անդամ պետությունների տարածքներում «շարժիչային տրանսպորտային միջոցների արդյունաբերական հավաքում» հասկացության՝ Բարձրագույն խորհրդի կողմից հաստատվող կիրառման պայմանները:
